ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 4.6.2021
COM(2021) 288 final

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με το άρθρο 17 της οδηγίας 2019/790 για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας στην ψηφιακή ενιαία αγορά

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το άρθρο 17 παράγραφος 10 της οδηγίας για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας στην ψηφιακή ενιαία αγορά (οδηγία 2019/790/ΕΚ, στο εξής: οδηγία για την ψηφιακή ενιαία αγορά[1]) απαιτεί από την Επιτροπή να εκδώσει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 17, ειδικότερα όσον αφορά τη συνεργασία μεταξύ των παρόχων επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου και των δικαιούχων. Οι κατευθυντήριες γραμμές λαμβάνουν υπόψη τα αποτελέσματα των διαλόγων με τα ενδιαφερόμενα μέρη, που οργανώνονται σε συνεργασία με τα κράτη μέλη για τη συζήτηση βέλτιστων πρακτικών συνεργασίας μεταξύ των παρόχων επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου και των δικαιούχων.

Μετά από ανοικτή πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, η Επιτροπή διοργάνωσε έξι συναντήσεις διαλόγου με τα ενδιαφερόμενα μέρη μεταξύ Οκτωβρίου 2019 και Φεβρουαρίου 2020. Από τις 27 Ιουλίου έως τις 10 Σεπτεμβρίου 2020 πραγματοποιήθηκε στοχευμένη γραπτή διαβούλευση για την ολοκλήρωση του διαλόγου με τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Στόχος των εν λόγω κατευθυντήριων γραμμών είναι η στήριξη της ορθής και συνεκτικής μεταφοράς του άρθρου 17 σε όλα τα κράτη μέλη, με ιδιαίτερη προσοχή στην ανάγκη εξισορρόπησης των θεμελιωδών δικαιωμάτων και στη χρήση εξαιρέσεων και περιορισμών, όπως προβλέπεται στο άρθρο 17 παράγραφος 10. Οι κατευθυντήριες γραμμές μπορούν επίσης να βοηθήσουν τους παράγοντες της αγοράς κατά τη συμμόρφωσή τους με τις εθνικές νομοθεσίες για την εφαρμογή του άρθρου 17.

Παρότι το παρόν έγγραφο δεν είναι νομικά δεσμευτικό, έχει εγκριθεί επίσημα ως ανακοίνωση της Επιτροπής και εκπληρώνει την εντολή που της έχει αναθέσει ο νομοθέτης της Ένωσης δυνάμει του άρθρου 17 παράγραφος 10. Η απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην υπόθεση C-401/19[2] θα έχει επιπτώσεις στην εφαρμογή του άρθρου 17 από τα κράτη μέλη και στις κατευθυντήριες γραμμές. Οι κατευθυντήριες γραμμές ενδέχεται να πρέπει να επανεξεταστούν μετά την εν λόγω απόφαση.

II. ΑΡΘΡΟ 17 – ΕΙΔΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΥΘΥΝΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

Το άρθρο 17 προβλέπει ειδικό καθεστώς αδειοδότησης και ευθύνης για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικά δικαιώματα (στο εξής: δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας), το οποίο ισχύει για ορισμένους παρόχους υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας που ορίζονται ως πάροχοι επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου στο άρθρο 2 παράγραφος 6 της οδηγίας. Βάσει του νομικού πλαισίου που ίσχυε

[1] Η οδηγία για την ψηφιακή ενιαία αγορά απευθύνεται στα κράτη μέλη, τα οποία υποχρεούνται να τη μεταφέρουν στο εθνικό τους δίκαιο έως τις 7 Ιουνίου 2021.
[2] Πολωνία κατά Συμβουλίου και Κοινοβουλίου.

προηγουμένως[3], η ευθύνη των εν λόγω παρόχων υπηρεσιών ως προς τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας για τις πράξεις των χρηστών τους ήταν ασαφής. Το άρθρο 17 παρέχει ασφάλεια δικαίου ως προς το κατά πόσον οι πάροχοι επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου προβαίνουν σε πράξεις σχετικές με τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας σε σχέση με τις πράξεις των χρηστών τους, καθώς και ασφάλεια δικαίου για τους χρήστες.

Στόχος του άρθρου 17 είναι να ενισχυθεί η ανάπτυξη της αγοράς χορήγησης αδειών μεταξύ δικαιούχων δικαιωμάτων και παρόχων επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου. Για τον σκοπό αυτόν, το άρθρο 17 δημιουργεί μια νομική βάση ώστε οι δικαιούχοι να επιτρέπουν τη χρήση των έργων τους όταν αναφορτώνονται από χρήστες παρόχων επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής, με αποτέλεσμα να αυξάνονται οι δυνατότητές τους για χορήγηση άδειας και αμοιβή. Θεσπίζει επίσης διασφαλίσεις για τους χρήστες που αναφορτώνουν το περιεχόμενό τους, το οποίο μπορεί να περιλαμβάνει περιεχόμενο τρίτων που προστατεύεται από δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικά δικαιώματα.

Το άρθρο 17 παράγραφος 1 και 2 προβλέπει ότι οι πάροχοι επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου εκτελούν μια «πράξη παρουσίασης στο κοινό» που αφορά δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας όταν παρέχουν πρόσβαση στο κοινό σε περιεχόμενο προστατευόμενο από δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας το οποίο αναφορτώνεται από τους χρήστες τους, άρα θα πρέπει να λαμβάνουν άδεια από τους σχετικούς δικαιούχους. Στην περίπτωση αυτή, το άρθρο 17 παράγραφος 3 προβλέπει ότι, όταν οι πάροχοι υπηρεσιών εκτελούν πράξη παρουσίασης στο κοινό δυνάμει των εν λόγω διατάξεων, δεν ισχύει ο περιορισμός της ευθύνης που ορίζεται στο άρθρο 14 παράγραφος 1 της οδηγίας 2000/31/ΕΚ[4].

Το άρθρο 17 αποτελεί lex specialis σε σχέση με το άρθρο 3 της οδηγίας 2001/29/ΕΚ και το άρθρο 14 της οδηγίας 2000/31/ΕΚ. Δεν θεσπίζει νέο δικαίωμα στη νομοθεσία της Ένωσης για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας. Αντίθετα, ρυθμίζει πλήρως και ειδικώς την πράξη της «παρουσίασης στο κοινό» στις περιορισμένες περιπτώσεις που καλύπτει η συγκεκριμένη διάταξη «για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας». Αυτό επιβεβαιώνεται από τις αιτιολογικές σκέψεις 64 και 65. Η αιτιολογική σκέψη 64 αναφέρει ότι το άρθρο 17 δεν επηρεάζει την έννοια της παρουσίασης στο κοινό ή της διάθεσης στο κοινό σε άλλα σημεία του δικαίου της Ένωσης[5] ούτε επηρεάζει την πιθανή εφαρμογή του άρθρου 3 παράγραφοι 1 και 2 της οδηγίας 2001/29/ΕΚ σε άλλους παρόχους υπηρεσιών που χρησιμοποιούν περιεχόμενο που προστατεύεται από δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας. Η αιτιολογική

[3] Άρθρο 3 της οδηγίας 2001/29/ΕΚ και άρθρο 14 της οδηγίας 2000/31/ΕΚ.

[4] Βάσει της πρότασης της Επιτροπής για κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ενιαία αγορά ψηφιακών υπηρεσιών (πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες) και την τροποποίηση της οδηγίας 2000/31/ΕΚ, COM (2020) 825 final, το άρθρο 14 της οδηγίας 2000/31/ΕΚ αντικαθίσταται με το άρθρο 5 του εν λόγω κανονισμού. Σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 5 στοιχείο γ) και την αιτιολογική σκέψη 11 της πρότασης πράξης για τις ψηφιακές υπηρεσίες, ο κανονισμός εφαρμόζεται *με την επιφύλαξη των κανόνων του ενωσιακού δίκαιου σχετικά με τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και τα συγγενικά δικαιώματα, οι οποίοι καθορίζουν ειδικούς κανόνες και διαδικασίες των οποίων η ισχύς δεν θα πρέπει να θιγεί*.

[5] Βλ. κατ' αναλογία, υπόθεση C-114/15, σκέψη 29.

σκέψη 65 αναφέρει ότι παρότι το άρθρο 14 της οδηγίας 2000/31 δεν ισχύει για την ευθύνη που απορρέει από το άρθρο 17, αυτό δεν θα πρέπει να επηρεάζει την εφαρμογή σε αυτούς τους παρόχους υπηρεσιών για σκοπούς που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας. Λόγω του ειδικού χαρακτήρα του άρθρου 17 ως lex specialis, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εφαρμόζουν ειδικά τη συγκεκριμένη διάταξη αντί να βασίζονται απλώς στην εφαρμογή του άρθρου 3 της οδηγίας 2001/29/ΕΚ σε εθνικό επίπεδο.

Όταν δεν χορηγείται άδεια δυνάμει του άρθρου 17 παράγραφοι 1 και 2, το άρθρο 17 παράγραφος 4 προβλέπει ειδικό καθεστώς που επιτρέπει στους παρόχους επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου να αποφεύγουν την ευθύνη, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, για την πράξη παρουσίασης στο κοινό κατά την έννοια του άρθρου 17 παράγραφος 1. Όπως επισημαίνεται στην αιτιολογική σκέψη 66, αυτό το ειδικό καθεστώς λαμβάνει υπόψη το γεγονός ότι οι πάροχοι επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου παρέχουν πρόσβαση σε περιεχόμενο το οποίο δεν αναφορτώνεται από αυτούς αλλά από τους χρήστες τους.

Αυτές οι ειδικές προϋποθέσεις πρέπει να εισάγονται ρητά στο εθνικό δίκαιο. Το άρθρο 17 παράγραφος 5 προβλέπει ότι η αξιολόγηση του αν οι πάροχοι επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου συμμορφώνονται με τους όρους που καθορίζονται στο άρθρο 17 παράγραφος 4 θα πρέπει να διενεργείται υπό το πρίσμα της αρχής της αναλογικότητας Το άρθρο 17 παράγραφος 6 προβλέπει επίσης διαφορετικό καθεστώς ευθύνης για τους νέους παρόχους υπηρεσιών, υπό ορισμένες προϋποθέσεις.

Στο άρθρο 17 παράγραφοι 7, 8 και 9 θεσπίζονται γενικοί κανόνες, οι οποίοι πρέπει επίσης να ενσωματωθούν ρητά στην εθνική νομοθεσία. Το άρθρο 17 παράγραφοι 7, 8 και 9 διατυπώνονται ως υποχρεώσεις αποτελέσματος. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν στους εκτελεστικούς νόμους τους ότι οι υποχρεώσεις αυτές υπερισχύουν σε περίπτωση σύγκρουσης με τις διατάξεις που ορίζονται σε άλλα σημεία του άρθρου 17 και συγκεκριμένα στο άρθρο 17 παράγραφος 4.

Το άρθρο 17 παράγραφος 7 ορίζει ότι, όταν οι πάροχοι επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου συνεργάζονται με τους δικαιούχους δυνάμει του άρθρου 17 παράγραφος 4 για την αποφυγή μη αδειοδοτημένου περιεχομένου, η εν λόγω συνεργασία δεν έχει ως αποτέλεσμα τη μη διαθεσιμότητα έργων και άλλων αντικειμένων προστασίας που αναφορτώνονται από χρήστες, τα οποία δεν παραβιάζουν δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικά δικαιώματα.

Το άρθρο 17 παράγραφος 8 προβλέπει ότι η εφαρμογή του άρθρου 17 δεν οδηγεί σε γενική υποχρέωση παρακολούθησης. Το άρθρο 17 παράγραφος 9 προβλέπει, μεταξύ άλλων, ότι η οδηγία ουδόλως επηρεάζει τις νόμιμες χρήσεις, όπως χρήσεις βάσει των εξαιρέσεων ή περιορισμών που προβλέπονται από το δίκαιο της Ένωσης, και δεν οδηγεί στον οποιοδήποτε εντοπισμό μεμονωμένων χρηστών ούτε στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, παρά μόνο σύμφωνα με την οδηγία 2002/58/ΕΚ και τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679. Η αιτιολογική σκέψη 85 αναφέρει περαιτέρω ότι κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα θα πρέπει να σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος για σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής και του δικαιώματος προστασίας των προσωπικών δεδομένων, και πρέπει να συμμορφώνεται

με την οδηγία 2002/58/ΕΚ και τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679. Κατά την εφαρμογή του άρθρου 17, τα κράτη μέλη πρέπει να σέβονται το κεκτημένο της Ένωσης για την προστασία των δεδομένων, ειδικότερα όσον αφορά πιθανά τεχνολογικά μέτρα που λαμβάνονται από παρόχους υπηρεσιών σε συνεργασία με τους δικαιούχους δυνάμει του άρθρου 17 παράγραφος 4 και στο πλαίσιο του μηχανισμού υποβολής καταγγελιών και επανόρθωσης για τους χρήστες σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 9. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν την ορθή εφαρμογή των κανόνων αυτών κατά τη μεταφορά του άρθρου 17 στην εθνική τους νομοθεσία.

III. ΟΙ ΠΑΡΟΧΟΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 17: ΑΡΘΡΟ 2 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 6

Το άρθρο 17 εφαρμόζεται στους παρόχους επιγραμμικών υπηρεσιών όπως ορίζονται στο άρθρο 2 παράγραφος 6 πρώτο εδάφιο της οδηγίας. Ο πάροχος επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου ορίζεται ως πάροχος υπηρεσίας της κοινωνίας της πληροφορίας του οποίου ο κύριος ή ένας από τους κύριους σκοπούς είναι να αποθηκεύει και να παρέχει πρόσβαση στο κοινό σε σημαντική ποσότητα προστατευόμενων από την πνευματική ιδιοκτησία ή άλλων αντικειμένων προστασίας που αναφορτώνονται από τους χρήστες του, και τα οποία η υπηρεσία βελτιστοποιεί και προωθεί με σκοπό το κέρδος.

Το άρθρο 2 παράγραφος 6 δεύτερο εδάφιο προβλέπει μη εξαντλητικό κατάλογο των παρόχων υπηρεσιών και/ή υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου κατά την έννοια της οδηγίας και ως εκ τούτου, εξαιρούνται από την εφαρμογή του άρθρου 17. Αυτές οι εξαιρούμενες υπηρεσίες είναι οι εξής: «μη κερδοσκοπικές επιγραμμικές εγκυκλοπαίδειες», «μη κερδοσκοπικά εκπαιδευτικά και επιστημονικά αποθετήρια», «πλατφόρμες ανάπτυξης και κοινής χρήσης λογισμικού ανοικτού πηγαίου κώδικα», «πάροχοι υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών όπως ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2018/1972», «επιγραμμικές αγορές», «υπηρεσίες υπολογιστικού νέφους από επιχειρήσεις σε επιχειρήσεις» και «υπηρεσίες υπολογιστικού νέφους που επιτρέπουν στους χρήστες να αναφορτώνουν περιεχόμενο για ιδία χρήση».

Για λόγους ασφάλειας δικαίου. τα κράτη μέλη θα πρέπει να ορίζουν ρητά στους εκτελεστικούς νόμους τους τον ορισμό του «παρόχου επιγραμμικής υπηρεσίας ανταλλαγής περιεχομένου» στο άρθρο 2 παράγραφος 6 πρώτο εδάφιο στο σύνολό του και να αποκλείουν ρητά τους παρόχους υπηρεσιών που απαριθμούνται στο άρθρο 2 παράγραφος 6 δεύτερο εδάφιο, και παράλληλα, να διευκρινίζουν, υπό το πρίσμα της αιτιολογικής σκέψης 62, ότι ο εν λόγω κατάλογος των εξαιρούμενων παρόχων δεν είναι εξαντλητικός. Δεν υπάρχει περιθώριο για τα κράτη μέλη να διευρύνουν το πεδίο εφαρμογής του ορισμού, ή να το περιορίσουν.

Επιπλέον, ως ερμηνευτικό βοήθημα, συνιστάται στα κράτη μέλη να μεταφέρουν στο εθνικό τους δίκαιο και να εφαρμόσουν τα διάφορα στοιχεία του ορισμού υπό το πρίσμα των αιτιολογικών σκέψεων 61, 62 και 63, οι οποίες παρέχουν σημαντικές διευκρινίσεις σχετικά με τα είδη των παρόχων υπηρεσιών που περιλαμβάνονται ή εξαιρούνται. Όπως εξηγείται

στην αιτιολογική σκέψη 62, το άρθρο 17 απευθύνεται σε παρόχους επιγραμμικών υπηρεσιών που διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην αγορά επιγραμμικού περιεχομένου μέσω του ανταγωνισμού με άλλους παρόχους υπηρεσιών επιγραμμικού περιεχομένου, όπως οι πάροχοι επιγραμμικών υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων και βίντεο συνεχούς ροής, για το ίδιο κοινό. Η αιτιολογική σκέψη 62 αναφέρει επίσης ότι οι πάροχοι υπηρεσιών των οποίων ο κύριος σκοπός είναι η συμμετοχή ή η διευκόλυνση της πειρατείας δεν θα πρέπει να επωφελούνται από τον μηχανισμό απαλλαγής από την ευθύνη, ο οποίος προβλέπεται στο άρθρο 17[6].

Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να λάβουν υπόψη ότι η αιτιολογική σκέψη 63 ορίζει ότι απαιτείται κατά περίπτωση αξιολόγηση προκειμένου να προσδιοριστεί ποιοι πάροχοι επιγραμμικών υπηρεσιών εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 17.

Για να εμπίπτει στον ορισμό του παρόχου επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου και στο πεδίο εφαρμογής του καθεστώτος του άρθρου 17, ο πάροχος υπηρεσιών πρέπει να πληροί σωρευτικά καθεμία από τις απαιτήσεις του ορισμού:

- είναι υπηρεσία της κοινωνίας των πληροφοριών, όπως ορίζεται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 στοιχείο β) της οδηγίας (ΕΕ) 2015/1535[7]·
- ο κύριος ή ένας από τους κύριους σκοπούς του είναι:
    - να αποθηκεύει και να παρέχει πρόσβαση στο κοινό σε
    - σημαντική ποσότητα προστατευόμενων από την πνευματική ιδιοκτησία ή άλλων αντικειμένων προστασίας
    - που αναφορτώνονται από τους χρήστες του,
    - και τα οποία η υπηρεσία βελτιστοποιεί και προωθεί με σκοπό το κέρδος.

Ο «κύριος σκοπός» ή «ένας από τους κύριους σκοπούς» της υπηρεσίας της κοινωνίας της πληροφορίας θα πρέπει να νοείται ως ο πρωταρχικός ρόλος του παρόχου υπηρεσιών (ή ένας εξ αυτών)[8]. Η αξιολόγηση του «κύριου ή ενός από τους κύριους σκοπούς» θα πρέπει να είναι ουδέτερη ως προς την τεχνολογία και το επιχειρηματικό μοντέλο προκειμένου να είναι ανθεκτική στο χρόνο.

Ο πάροχος υπηρεσιών πρέπει «να αποθηκεύει και να παρέχει πρόσβαση στο κοινό» στο αποθηκευμένο περιεχόμενο. Η έννοια της «αποθήκευσης» αναφέρεται στην αποθήκευση περιεχομένου που δεν είναι απλώς προσωρινή, ενώ η «παροχή πρόσβασης στο κοινό» αφορά την πρόσβαση στο αποθηκευμένο περιεχόμενο, η οποία παρέχεται στο κοινό.

[6] Αρκετοί ενδιαφερόμενοι έχουν επισημάνει ότι τα στοιχεία αυτά στην αιτιολογική σκέψη 62 είναι σημαντικό να μεταφερθούν από τα κράτη μέλη στο εθνικό τους δίκαιο.

[7] Ως υπηρεσία της κοινωνίας της πληροφορίας ορίζεται *κάθε υπηρεσία που συνήθως παρέχεται έναντι αμοιβής, με ηλεκτρονικά μέσα εξ αποστάσεως και κατόπιν προσωπικής επιλογής ενός αποδέκτη υπηρεσιών*.

[8] Για παράδειγμα, όπως εξηγείται στην αιτιολογική σκέψη 63, οι επιγραμμικές αγορές μπορούν να παρέχουν πρόσβαση σε μεγάλη ποσότητα έργων που προστατεύονται από δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, αλλά αυτή δεν είναι η κύρια δραστηριότητά τους, η οποία είναι η επιγραμμική λιανική πώληση.

Όσον αφορά τη «μεγάλη ποσότητα», η οδηγία δεν προβλέπει ποσοτικό προσδιορισμό της έννοιας αυτής. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να απέχουν από τον ποσοτικό προσδιορισμό της «μεγάλης ποσότητας» στο εθνικό τους δίκαιο, ώστε να αποφευχθεί ο νομικός κατακερματισμός μέσω δυνητικά διαφορετικού φάσματος παρόχων υπηρεσιών που καλύπτονται σε διάφορα κράτη μέλη. Όπως εξηγείται στην αιτιολογική σκέψη 63, το κατά πόσον ο πάροχος υπηρεσιών αποθηκεύει και παρέχει πρόσβαση στο κοινό σε *μεγάλη ποσότητα* προστατευόμενων από την πνευματική ιδιοκτησία ή άλλων προστατευόμενων αντικειμένων που αναφορτώνονται από τους χρήστες του πρέπει να αξιολογείται *κατά περίπτωση και να λαμβάνει υπόψη έναν συνδυασμό στοιχείων, όπως το κοινό του παρόχου υπηρεσιών και ο αριθμός των αρχείων τα οποία αναφορτώνονται από τους χρήστες των υπηρεσιών*. Ως εκ τούτου, δεν αρκεί να εξεταστεί μόνο ένα από τα προαναφερθέντα στοιχεία για να υπαχθεί μια υπηρεσία της κοινωνίας της πληροφορίας στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 17.

Τέλος, για να εμπίπτει στον ορισμό, η υπηρεσία της κοινωνίας της πληροφορίας πρέπει να «βελτιστοποιεί και να προωθεί το περιεχόμενο που αναφορτώνεται από τους χρήστες *με σκοπό το κέρδος*». Η αιτιολογική σκέψη 63 αναφέρει ότι το κέρδος από το περιεχόμενο που αναφορτώνεται μπορεί να επιτευχθεί είτε άμεσα είτε έμμεσα μέσω της οργάνωσής του και της προώθησής του, με σκοπό την προσέλκυση ευρύτερου κοινού, μεταξύ άλλων μέσω της κατηγοριοποίησης του περιεχομένου και της χρήσης στοχευμένης προώθησης μέσα σε αυτό. Ο σκοπός αποκόμισης κέρδους δεν θα πρέπει να θεωρείται δεδομένος, με βάση γεγονός ότι η υπηρεσία είναι οικονομικός φορέας, ή να βασίζεται στη νομική μορφή της. Ο σκοπός αποκόμισης κέρδους θα πρέπει να συνδέεται με τα κέρδη που αποκομίζονται από την οργάνωση και την προώθηση του περιεχομένου που αναφορτώνεται από τους χρήστες κατά τρόπο που να προσελκύει ευρύτερο κοινό, για παράδειγμα, με την τοποθέτηση διαφήμισης δίπλα στο περιεχόμενο που αναφορτώνεται από τους χρήστες τους. Το γεγονός και μόνον της είσπραξης τέλους από τους χρήστες για την κάλυψη του λειτουργικού κόστους της φιλοξενίας του περιεχομένου τους[9] ή της προσέλκυσης δωρεών από το κοινό δεν θα πρέπει να θεωρείται ένδειξη κερδοσκοπικού σκοπού[10] Όπως εξηγείται στην αιτιολογική σκέψη 62, δεν καλύπτονται από τον ορισμό οι πάροχοι υπηρεσιών κύριος σκοπός των οποίων δεν είναι να παρέχουν στους χρήστες τη δυνατότητα να αναφορτώνουν και να μοιράζονται μεγάλη ποσότητα περιεχομένου που προστατεύεται από δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας με σκοπό την αποκόμιση κέρδους από αυτήν τη δραστηριότητα. Όταν ο πάροχος υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας παρέχει περισσότερες από μία υπηρεσίες, θα πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα ώστε κάθε υπηρεσία να εξετάζεται χωριστά προκειμένου να προσδιοριστεί ποιοι πάροχοι υπηρεσιών εμπίπτουν ή όχι στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 17.

[9] Αυτό μπορεί να ισχύει για ερευνητικά αρχεία.

[10] Διάφορες οργανώσεις που εκπροσωπούν χρήστες υπογράμμισαν την ανάγκη για περαιτέρω διευκρινίσεις σχετικά με το σημείο αυτό.

IV. ΑΡΘΡΟ 17 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ 1 και 2: ΑΔΕΙΕΣ

(i) Υποδείγματα χορήγησης άδειας βάσει του άρθρου 17 παράγραφος 1

Οι πάροχοι επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου πρέπει να λάβουν άδεια για τη συγκεκριμένη πράξη παρουσίασης στο κοινό ή πράξη διάθεσης στο κοινό, όπως ορίζεται στο άρθρο 17 παράγραφος 1. Ο όρος «άδεια| δεν ορίζεται στην οδηγία και πρέπει να ερμηνεύεται υπό το πρίσμα του στόχου και του σκοπού του άρθρου 17. Το άρθρο 17 παράγραφος 1 δεν ορίζει τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να λαμβάνονται οι άδειες από τους δικαιούχους. Πράγματι, τόσο το κείμενο του άρθρου 17 παράγραφος 1 όσο και η αντίστοιχη αιτιολογική σκέψη 64 είναι διατυπωμένα με ανοικτό τρόπο και αναφέρονται σε «χορήγηση άδειας… *μεταξύ άλλων μέσω συμφωνίας χορήγησης άδειας*». Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέψουν διαφορετικά υποδείγματα χορήγησης άδειας προκειμένου να «ενισχυθεί η ανάπτυξη της αγοράς χορήγησης αδειών», η οποία αποτελεί έναν από τους κύριους στόχους του άρθρου 17.

Οι πράξεις παρουσίασης στο κοινό και διάθεσης περιεχομένου, όπως ορίζονται στο άρθρο 17 παράγραφος 1 θα πρέπει να θεωρείται ότι καλύπτουν επίσης τις αναπαραγωγές που είναι αναγκαίες για τη διενέργεια αυτών των πράξεων. Τα κράτη μέλη δεν θα πρέπει να προβλέπουν υποχρέωση των παρόχων επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου να λαμβάνουν άδεια για αναπαραγωγές που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο του άρθρου 17.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να διατηρήσουν για τους δικαιούχους τη δυνατότητα να μην χορηγούν άδεια σε παρόχους επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου, όπως περιγράφεται στην αιτιολογική σκέψη 61, σύμφωνα με την οποία «*επειδή η συμβατική ελευθερία δεν θα πρέπει να θίγεται […], οι δικαιούχοι δεν θα πρέπει να υποχρεούνται να χορηγούν άδεια ή να συνάπτουν συμφωνίες χορήγησης αδειών*»[11].

Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι δικαιούχοι μπορούν, για παράδειγμα, να χορηγούν άδεια χρήσης του περιεχομένου τους σε ορισμένες υπηρεσίες με αντάλλαγμα δεδομένα ή δραστηριότητες προώθησης. Η άδεια μπορεί επίσης να χορηγείται δωρεάν, με άδεια Creative Commons, ή μπορεί να χορηγείται όταν οι δικαιούχοι αναφορτώνουν ή μοιράζονται το περιεχόμενό τους σε επιγραμμικές υπηρεσίες ανταλλαγής περιεχομένου.

Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται επίσης να διατηρήσουν ή να θεσπίσουν εθελοντικούς μηχανισμούς για τη διευκόλυνση των συμφωνιών μεταξύ δικαιούχων και παρόχων υπηρεσιών. Για παράδειγμα, θα μπορούσε να εξεταστεί το ενδεχόμενο μηχανισμών εθελοντικής διαμεσολάβησης σε συγκεκριμένες περιπτώσεις ή σε συγκεκριμένους τομείς, ώστε να υποστηριχθούν τα μέρη που επιθυμούν να καταλήξουν σε συμφωνία αλλά αντιμετωπίζουν δυσκολίες στις διαπραγματεύσεις.

Τα κράτη μέλη μπορούν να βασίζονται σε ατομικές και εθελοντικές συλλογικές λύσεις αδειοδότησης. Για παράδειγμα, από τις συζητήσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη προέκυψε ότι

[11] Το ειδικό καθεστώς ευθύνης που εφαρμόζεται δυνάμει του άρθρου 17 παράγραφος 4 όταν δεν χορηγείται άδεια περιγράφεται αναλυτικά κατωτέρω, στην ενότητα ΙΙΙ.1.

σήμερα, στον τομέα της μουσικής, ορισμένοι δικαιούχοι, όπως οι δισκογραφικές εταιρείες για τα δικά τους δικαιώματα και όταν κατέχουν τα δικαιώματα των ερμηνευτών και οι εταιρείες παραγωγής μουσικής που κατέχουν τα δικαιώματα των δημιουργών (συνθετών) συνήθως παραχωρούν απευθείας άδεια εκμετάλλευσης των δικαιωμάτων τους. Τα υπόλοιπα δικαιώματα δημιουργού τελούν κυρίως υπό τη διαχείριση οργανισμών συλλογικής διαχείρισης (ΟΣΔ). Η χορήγηση συλλογικών αδειών χρησιμοποιείται επίσης ευρέως στον τομέα των εικαστικών τεχνών (εκτός από τις φωτογραφίες), αλλά χρησιμοποιείται ελάχιστα στον τομέα των ταινιών όπου συνηθίζεται περισσότερο η απευθείας αδειοδότηση από παραγωγούς ταινιών. Όταν οι δικαιούχοι έχουν εξουσιοδοτήσει τους ΟΣΔ να διαχειρίζονται τα δικαιώματά τους, οι εν λόγω ΟΣΔ μπορούν να συνάπτουν συμφωνίες χορήγησης αδειών με παρόχους επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου για το ρεπερτόριο που εκπροσωπούν, σύμφωνα με τους κανόνες που ορίζονται στην οδηγία 2014/26/ΕΕ. Με αυτό τον τρόπο, η χορήγηση συλλογικών αδειών μπορεί να διευκολύνει την απόκτηση αδειών από ευρύ φάσμα δικαιούχων.

Το ενδεχόμενο χορήγησης συλλογικών αδειών με διευρυμένη ισχύ μπορεί να εξεταστεί σε ορισμένες περιπτώσεις και για συγκεκριμένους τομείς, υπό τον όρο ότι συμμορφώνονται με όλες με όλες τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο δίκαιο της ΕΕ, κυρίως στο άρθρο 12 της οδηγίας. Αυτά τα συστήματα θα μπορούσαν να εφαρμοστούν κυρίως όταν είναι ιδιαίτερα δύσκολο να προσδιοριστούν όλοι οι δικαιούχοι, καθώς και όταν το κόστος της εκκαθάρισης μεμονωμένων δικαιωμάτων είναι απαγορευτικά υψηλό (αιτιολογική σκέψη 45). Εάν τα κράτη μέλη επιθυμούν να επιτρέψουν τη χρήση συλλογικών αδειών με διευρυμένη ισχύ στο πλαίσιο του άρθρου 17, θα πρέπει να μεταφέρουν στο εθνικό τους δίκαιο το άρθρο 12 της οδηγίας, το οποίο προβλέπει ορισμένες διασφαλίσεις για τη χρήση συλλογικών αδειών με διευρυμένη ισχύ. Τα συστήματα χορήγησης συλλογικών αδειών με διευρυμένη ισχύ, τα οποία μπορούν να θεσπιστούν σε εθνικό επίπεδο για τις χρήσεις που προβλέπονται στο άρθρο 17, θα καλύπτουν μόνο τις εθνικές χρήσεις[12].

(ii) Άδειες που καλύπτουν χρήστες

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εφαρμόσουν ρητά στη νομοθεσία τους το άρθρο 17 παράγραφος 2, σύμφωνα με το οποίο η άδεια που χορηγείται σε παρόχους επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου θα πρέπει επίσης να καλύπτει πράξεις που διενεργούνται από i) χρήστες που ενεργούν για μη εμπορικούς σκοπούς ή ii) χρήστες των οποίων η δραστηριότητα δεν αποφέρει σημαντικά έσοδα. Ο σκοπός της διάταξης αυτής είναι να διασφαλιστεί η ασφάλεια δικαίου για όσο το δυνατόν περισσότερους χρήστες όταν αναφορτώνουν περιεχόμενο που προστατεύεται από δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας.

Σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, οι άδειες που χορηγούνται σε παρόχους υπηρεσιών θα πρέπει να καλύπτουν τις πράξεις, εντός του καθ' ύλην πεδίου εφαρμογής της άδειας, οι οποίες διενεργούνται από χρήστες που εμπίπτουν σε μία από τις δύο αυτές κατηγορίες (μη

[12] Όπως προβλέπεται στο άρθρο 12 παράγραφος 6, η Επιτροπή θα υποβάλει έκθεση σχετικά με τη χρήση των συλλογικών αδειών με διευρυμένη ισχύ εντός του 2021.

εμπορικός σκοπός *ή* μη σημαντικά έσοδα). Η πρώτη περίπτωση θα μπορούσε να καλύπτει την ανταλλαγή περιεχομένου χωρίς κερδοσκοπικό σκοπό, όπως οι χρήστες που αναφορτώνουν ένα οικιακό βίντεο το οποίο περιλαμβάνει μουσική στο βάθος. Η δεύτερη περίπτωση θα μπορούσε να καλύπτει, για παράδειγμα, χρήστες που αναφορτώνουν εκπαιδευτικά βίντεο τα οποία περιλαμβάνουν μουσική ή εικόνες και τα οποία αποφέρουν περιορισμένα έσοδα από διαφημίσεις. Αρκεί ο χρήστης να πληροί έναν από τους δύο αυτούς όρους για να καλύπτεται από την άδεια. Αφετέρου, οι χρήστες που ενεργούν σε εμπορική βάση και/ή αποκομίζουν σημαντικά έσοδα από το περιεχόμενο που αναφορτώνουν δεν θα εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω άδειας ούτε θα καλύπτονται από αυτήν (εκτός εάν τα μέρη έχουν συμφωνήσει ρητά να καλύψουν αυτούς τους χρήστες συμβατικά).

Τα κράτη μέλη δεν θα πρέπει να καθορίζουν ποσοτικά κατώτατα όρια κατά την εφαρμογή της έννοιας των «σημαντικών εσόδων». Αυτή η έννοια θα πρέπει να εξετάζεται κατά περίπτωση και να λαμβάνονται υπόψη όλες οι περιστάσεις της συγκεκριμένης δραστηριότητας του χρήστη.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εφαρμόσουν την έννοια της αδειοδότησης στο άρθρο 17 παράγραφος 2 υπό το πρίσμα της αιτιολογικής σκέψης 69, σύμφωνα με την οποία οι πάροχοι επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου δεν χρειάζεται να λάβουν χωριστή άδεια όταν οι δικαιούχοι έχουν ήδη παραχωρήσει άδεια στους χρήστες να αναφορτώνουν συγκεκριμένο περιεχόμενο. Στις περιπτώσεις αυτές, έχει ήδη παραχωρηθεί άδεια για την πράξη της παρουσίασης στο κοινό, συμπεριλαμβανομένης της πράξης διάθεσης, στο πλαίσιο της άδειας που χορηγείται στους χρήστες. Οι δικαιούχοι θα μπορούσαν να ενθαρρυνθούν να παρέχουν πληροφορίες στους παρόχους υπηρεσιών σχετικά με τις χωριστές άδειες που έχουν χορηγήσει. Η αιτιολογική σκέψη 69 αναφέρει επίσης ότι δεν ισχύει τεκμήριο υπέρ των παρόχων επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου ότι οι χρήστες έχουν λάβει σε κάθε περίπτωση όλες τις αναγκαίες άδειες για το περιεχόμενο που αναφορτώνουν.

Προκειμένου να ενισχυθεί η ασφάλεια δικαίου, τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να ενθαρρύνουν τόσο τους παρόχους επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου όσο και τους δικαιούχους να παρέχουν πληροφορίες στους χρήστες σχετικά με το περιεχόμενο που καλύπτεται από τις άδειες των δικαιούχων, ώστε όλοι οι ενδιαφερόμενοι να μπορούν να αποφασίσουν ποιος είναι ο καλύτερος τρόπος για να γνωστοποιήσουν την ύπαρξη άδειας. Η διαφάνεια αυτή θα μπορούσε να συμβάλει στην αποφυγή του κινδύνου παρεμπόδισης των νόμιμων χρήσεων (βλ. ενότητα VI).

V. ΑΡΘΡΟ 17 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 4 — ΕΙΔΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΕΑΝ ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΧΟΡΗΓΗΘΕΙ ΑΔΕΙΑ

Ο ειδικός μηχανισμός ευθύνης βάσει του άρθρου 17 παράγραφος 4 ισχύει μόνο όταν δεν έχει χορηγηθεί άδεια για πράξεις παρουσίασης στο κοινό που διενεργούνται από παρόχους επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου σε σχέση με πράξεις των χρηστών τους κατά την έννοια του άρθρου 17 παράγραφος 1. Κατά συνέπεια, όσο περισσότερες άδειες

χορηγούνται δυνάμει του άρθρου 17 παράγραφοι 1 και 2, τόσο λιγότερο συχνή θα είναι η προσφυγή στον μηχανισμό του άρθρου 17 παράγραφος 4.

Το άρθρο 17 παράγραφος 4 θέτει τρεις σωρευτικές προϋποθέσεις, τις οποίες μπορούν να επικαλεστούν οι πάροχοι υπηρεσιών προς αντίκρουση της ευθύνης τους. Θα πρέπει να αποδείξουν ότι α) έχουν καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια για την απόκτηση άδειας· β) έχουν καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια σύμφωνα με τα υψηλά πρότυπα επαγγελματικής ευσυνειδησίας του κλάδου προκειμένου να διαπιστώσουν την έλλειψη διαθεσιμότητας συγκεκριμένων έργων και άλλων αντικειμένων προστασίας για τα οποία οι δικαιούχοι έχουν παράσχει στους παρόχους υπηρεσιών τις σχετικές και απαραίτητες πληροφορίες και γ) έχουν ενεργήσει με ταχύτητα, με τη λήψη της επαρκώς τεκμηριωμένης ειδοποίησης από τους δικαιούχους, προκειμένου να απενεργοποιήσουν την πρόσβαση σε ή να αποσύρουν περιεχόμενο από τους ιστοτόπους τους, και έχουν καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να αποτρέψουν τις μελλοντικές αναφορτώσεις έργων τα οποία αφορά η ειδοποίηση.

Το άρθρο 17 παράγραφος 4 υπόκειται στην αρχή της αναλογικότητας που προβλέπεται στο άρθρο 17 παράγραφος 5, το οποίο προβλέπει ότι μπορούν να λαμβάνονται υπόψη, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα στοιχεία:

> α) ο τύπος, το κοινό και το μέγεθος της υπηρεσίας και το είδος των έργων ή του άλλων αντικειμένων προστασίας που αναφορτώνονται από τους χρήστες της υπηρεσίας· και
>
> β) η διαθεσιμότητα κατάλληλων και αποτελεσματικών μέσων και το κόστος που υπέχουν για τους παρόχους υπηρεσιών.

Η έννοια της «κάθε δυνατής προσπάθειας» δεν ορίζεται και δεν γίνεται αναφορά στο εθνικό δίκαιο, ως εκ τούτου αποτελεί αυτοτελή έννοια του δικαίου της ΕΕ και θα πρέπει να μεταφερθεί στο δίκαιο των κρατών μελών σύμφωνα με τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές και να ερμηνεύεται υπό το πρίσμα του σκοπού και των στόχων του άρθρου 17 και του συνόλου του άρθρου.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι λαμβάνεται υπόψη η αρχή της αναλογικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 17 παράγραφος 5, κατά την αξιολόγηση του κατά πόσο ο πάροχος επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου έχει καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια δυνάμει του άρθρου 17 παράγραφος 4 στοιχεία α) και β) και συμμορφώνεται με το άρθρο 17 παράγραφος 4 στοιχείο γ). Η διαδικασία αυτή έχει ιδιαίτερη σημασία για την προστασία της επιχειρηματικής ελευθερίας των παρόχων υπηρεσιών.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να λαμβάνουν υπόψη ότι το άρθρο 17 παράγραφος 4 υπόκειται στις υποχρεώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 17 παράγραφος 7, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι νόμιμες χρήσεις δεν επηρεάζονται από τη συνεργασία των παρόχων υπηρεσιών με τους δικαιούχους και στο άρθρο 17 παράγραφος 8, σύμφωνα με το οποίο το άρθρο 17 δεν θα πρέπει να μεταφέρεται στο εθνικό δίκαιο ούτε να εφαρμόζεται κατά τρόπο που οδηγεί σε γενική υποχρέωση παρακολούθησης. Το άρθρο 17 παράγραφος 4 υπόκειται επίσης στη γενική υποχρέωση του άρθρου 17 παράγραφος 9, σύμφωνα με την οποία η οδηγία ουδόλως επηρεάζει τις νόμιμες χρήσεις. Στην ενότητα IV επεξηγούνται οι ενδείξεις σχετικά

με τον τρόπο με τον οποίο θα μπορούσε να επιτευχθεί «κάθε δυνατή προσπάθεια» στην πράξη.

1. ΒΕΛΤΙΣΤΗ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΑΔΕΙΑΣ [(ΑΡΘΡΟ 17 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 4 ΣΤΟΙΧΕΙΟ Α)]

Η πρώτη προϋπόθεση του άρθρου 17 παράγραφος 4 στοιχείο α) είναι ότι οι πάροχοι υπηρεσιών θα πρέπει να είναι υπεύθυνοι για μη αδειοδοτημένες πράξεις παρουσίασης στο κοινό, συμπεριλαμβανομένων των πράξεων διάθεσης στο κοινό, περιεχομένου που προστατεύεται από δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικά δικαιώματα, εκτός εάν αποδείξουν ότι έχουν καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια για την απόκτηση άδειας.

Οι ενέργειες στις οποίες προβαίνουν οι πάροχοι υπηρεσιών για να αναζητήσουν και/ή να συνεργαστούν με τους δικαιούχους πρέπει να αξιολογούνται κατά περίπτωση, ώστε να διαπιστωθεί αν συνιστούν κάθε δυνατή προσπάθεια για την απόκτηση άδειας. Για παράδειγμα, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στοιχεία όπως οι ειδικές πρακτικές της αγοράς σε διάφορους τομείς (π.χ. αν η συλλογική διαχείριση είναι διαδεδομένη πρακτική ή όχι) ή μέτρα που έχουν ενδεχομένως λάβει τα κράτη μέλη για να διευκολύνουν τη χορήγηση αδειών, για παράδειγμα μηχανισμοί εθελοντικής διαμεσολάβησης.

Για να αποδείξουν ότι έχουν καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια, οι πάροχοι υπηρεσιών θα πρέπει κατ' ελάχιστο, να συνεργάζονται προορατικά με δικαιούχους που μπορούν να ταυτοποιηθούν και να εντοπιστούν εύκολα, κυρίως με εκείνους που αντιπροσωπεύουν ευρύ κατάλογο έργων ή άλλων αντικειμένων προστασίας. Ειδικότερα, η προορατική επικοινωνία με τους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης (ΟΣΔ) που ενεργούν σύμφωνα με την οδηγία 2014/26/ΕΕ για την απόκτηση άδειας θα πρέπει να θεωρείται ελάχιστη απαίτηση για όλους τους παρόχους επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου.

Ταυτόχρονα, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας και δεδομένου του όγκου και της ποικιλίας του περιεχομένου που αναφορτώνεται από τους χρήστες, δεν θα πρέπει να αναμένεται από τους παρόχους υπηρεσιών να αναζητούν προορατικά δικαιούχους που δεν είναι εύκολο να ταυτοποιηθούν με οποιοδήποτε εύλογο κριτήριο. Προκειμένου να διευκολυνθεί η ταυτοποίηση των δικαιούχων και η χορήγηση αδειών, τα κράτη μέλη μπορούν να ενθαρρύνουν την ανάπτυξη μητρώων δικαιούχων στα οποία θα μπορούν να ανατρέχουν οι πάροχοι επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου, σύμφωνα με τους κανόνες προστασίας δεδομένων, κατά περίπτωση.

Οι προσπάθειες προσέγγισης των δικαιούχων για την απόκτηση των αναγκαίων αδειών θα πρέπει να αξιολογούνται κατά περίπτωση, και θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη ιδιαίτερα το μέγεθος και το κοινό της υπηρεσίας και τα διάφορα είδη περιεχομένου που αυτή καθιστά διαθέσιμα, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών καταστάσεων στις οποίες ορισμένα είδη περιεχομένου ενδέχεται να εμφανίζονται σπάνια μόνο στην υπηρεσία. Ενώ οι μεγάλοι πάροχοι υπηρεσιών με μεγάλο κοινό σε αρκετά ή σε όλα τα κράτη μέλη μπορεί να αναμένεται να προσεγγίζουν μεγάλο αριθμό δικαιούχων για να λάβουν άδειες, από τους μικρότερους παρόχους υπηρεσιών με περιορισμένο ή εθνικό κοινό μπορεί να αναμένεται να επικοινωνούν προορατικά μόνο με σχετικούς ΟΣΔ και ενδεχομένως με λίγους ακόμη

δικαιούχους που μπορούν εύκολα να ταυτοποιηθούν. Αυτοί οι μικρότεροι πάροχοι υπηρεσιών θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι άλλοι δικαιούχοι θα μπορούν να επικοινωνούν εύκολα μαζί τους, για παράδειγμα παρέχοντας σαφή στοιχεία επικοινωνίας ή ειδικά εργαλεία στον ιστότοπό τους. Θα τους ζητηθεί να συνεργαστούν με όλους τους δικαιούχους που τους προσεγγίζουν για να προσφέρουν άδεια.

Το άρθρο 17 παράγραφος 6 προβλέπει ειδικό καθεστώς ευθύνης για τους νέους παρόχους επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου με ετήσιο κύκλο εργασιών κάτω των 10 εκατ. EUR (βλ. ενότητα IV). Ωστόσο, οι συγκεκριμένοι πάροχοι επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου υποχρεούνται να καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να λάβουν άδεια σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 4 στοιχείο α). Ως εκ τούτου, είναι απαραίτητη η κατά περίπτωση αξιολόγηση, ώστε να διασφαλιστεί ότι η εν λόγω υποχρέωση που επιβάλλεται στις νεοφυείς επιχειρήσεις δεν συνεπάγεται δυσανάλογη επιβάρυνση για αυτές.

Όταν ο πάροχος υπηρεσιών έρχεται σε επαφή με δικαιούχο, αλλά ο τελευταίος αρνείται να αρχίσει διαπραγματεύσεις για τη χορήγηση άδειας για το περιεχόμενό του, ή απορρίπτει εύλογες προσφορές που έγιναν με καλή πίστη, ο πάροχος υπηρεσιών θα πρέπει να θεωρείται ότι έχει συμμορφωθεί με την υποχρέωση να καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια δυνάμει του άρθρου 17 παράγραφος 4 στοιχείο α). Ωστόσο, για να μην υπέχει ευθύνη εάν το μη αδειοδοτημένο περιεχόμενο είναι διαθέσιμο στην υπηρεσία του, ο πάροχος υπηρεσιών θα πρέπει να καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια για τους σκοπούς του άρθρου 17 παράγραφος 4 στοιχεία β) και γ).

Οι πάροχοι επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου θα πρέπει να συνεργάζονται με τους δικαιούχους που επιθυμούν να προσφέρουν άδεια για το περιεχόμενό τους, ανεξάρτητα από το αν το είδος του περιεχομένου (π.χ. μουσική, οπτικοακουστικό περιεχόμενο, εικόνες, κείμενο) είναι διαδεδομένο ή λιγότερο συνηθισμένο στον ιστότοπο του παρόχου υπηρεσιών (π.χ. εικόνες ή κείμενο για πλατφόρμα ανταλλαγής βίντεο).

Ωστόσο, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη η ποσότητα και το είδος του περιεχομένου, συμπεριλαμβανομένου του κατά πόσον είναι διαδεδομένο ή όχι στον ιστότοπο του παρόχου υπηρεσιών, όταν αξιολογείται αν έχει καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια για την απόκτηση άδειας.

Υπό το πρίσμα της αιτιολογικής σκέψης 61, κατά τη διαπραγμάτευση συμφωνιών χορήγησης αδειών, αυτές θα πρέπει να είναι δίκαιες και να διατηρούν εύλογη ισορροπία μεταξύ των δύο μερών. Οι δικαιούχοι και οι πάροχοι επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου θα πρέπει να επιδιώκουν τη σύναψη συμφωνίας το συντομότερο δυνατόν. Η αιτιολογική σκέψη 61 αναφέρει επίσης ότι οι δικαιούχοι θα πρέπει να λαμβάνουν κατάλληλη αμοιβή για τη χρήση των έργων τους ή άλλων προστατευόμενων αντικειμένων.

Ως εκ τούτου, η έννοια της βέλτιστης δυνατής προσπάθειας θα πρέπει επίσης να καλύπτει τις προσπάθειες που καταβάλλουν οι πάροχοι επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου, σε συνεργασία με τους δικαιούχους, για τη διεξαγωγή διαπραγματεύσεων με καλή πίστη και τη σύναψη δίκαιων συμφωνιών χορήγησης αδειών. Για τον σκοπό αυτό, οι

πάροχοι υπηρεσιών θα πρέπει να είναι διαφανείς έναντι των δικαιούχων όσον αφορά τα κριτήρια που προτίθενται να χρησιμοποιήσουν για τον προσδιορισμό και την αμοιβή του περιεχομένου που καλύπτεται από τη συμφωνία, ειδικότερα όταν οι πάροχοι υπηρεσιών χρησιμοποιούν τεχνολογία αναγνώρισης περιεχομένου για να υποβάλλουν αναφορές σχετικά με τις χρήσεις περιεχομένου βάσει αδειών, και να καταλήγουν σε συμφωνία με τους δικαιούχους στο μέτρο του δυνατού.

Οι πάροχοι υπηρεσιών που αρνούνται να συνάψουν συμφωνία χορήγησης άδειας που προσφέρεται με δίκαιους όρους και η οποία διατηρεί εύλογη ισορροπία μεταξύ των μερών, μπορεί να θεωρηθεί ότι δεν έχουν καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια για την απόκτηση άδειας. Αφετέρου, οι πάροχοι υπηρεσιών δεν θα πρέπει να υποχρεούνται να δέχονται προσφορές για τη σύναψη συμβάσεων που δεν είναι δίκαιες και δεν διατηρούν ισορροπία μεταξύ των μερών. Το ζήτημα του τί συνιστά δίκαιη συμφωνία και εύλογη ισορροπία μεταξύ των διαδίκων θα καθορίζεται κατά περίπτωση.

Οι διαπραγματεύσεις για τη χορήγηση αδειών εκμετάλλευσης δικαιωμάτων με τους ΟΣΔ υπόκεινται στις υποχρεώσεις που ορίζονται στο άρθρο 16 της οδηγίας 2014/26/ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της ανάγκης διεξαγωγής διαπραγματεύσεων με καλή πίστη και εφαρμογής των χρεώσεων που καθορίζονται με βάση αντικειμενικά κριτήρια που δεν εισάγουν διακρίσεις[13].

2. «ΚΑΘΕ ΔΥΝΑΤΗ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ» ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΦΥΓΗ ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΥ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ [ΑΡΘΡΟ 17 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 4 ΣΤΟΙΧΕΙΟ Β)]

Η δεύτερη προϋπόθεση που προβλέπεται στο άρθρο 17 παράγραφος 4 είναι ότι όταν δεν έχει χορηγηθεί άδεια, οι πάροχοι επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου θα πρέπει να είναι υπεύθυνοι για πράξεις παρουσίασης στο κοινό, συμπεριλαμβανομένης της διάθεσης στο κοινό των χρηστών τους, εκτός εάν αποδείξουν ότι έχουν καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια, σύμφωνα με υψηλά πρότυπα επαγγελματικής ευσυνειδησίας του κλάδου, προκειμένου να διαπιστώσουν την έλλειψη διαθεσιμότητας συγκεκριμένων έργων και άλλων αντικειμένων προστασίας για τα οποία οι δικαιούχοι έχουν παράσχει στους παρόχους υπηρεσιών τις σχετικές και απαραίτητες πληροφορίες (στο εξής: σχετικές και απαραίτητες πληροφορίες).

Κατά την εφαρμογή του άρθρου 17 παράγραφος 4 στοιχείο β) στην εθνική τους νομοθεσία, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους ότι υπόκειται στην αρχή της αναλογικότητας που προβλέπεται στο άρθρο 17 παράγραφος 5.

[13] Ωστόσο, η υποχρέωση αυτή δεν εμποδίζει τους ΟΣΔ να παρέχουν εξατομικευμένες άδειες σε καινοτόμους παρόχους επιγραμμικών υπηρεσιών, γεγονός που αποτελεί σημαντικό στοιχείο για τις διαπραγματεύσεις με νέους παρόχους επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου.

Σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 4 στοιχείο β), καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια μόνο προκειμένου να διαπιστωθεί η έλλειψη διαθεσιμότητας συγκεκριμένων έργων και άλλων αντικειμένων προστασίας για τα οποία οι δικαιούχοι έχουν παράσχει στους παρόχους υπηρεσιών τις «σχετικές και απαραίτητες πληροφορίες». Η αιτιολογική σκέψη 66 διευκρινίζει ότι εάν οι δικαιούχοι δεν παρέχουν τέτοιες πληροφορίες που να πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 17 παράγραφος 4, οι πάροχοι επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου δεν ευθύνονται για μη εξουσιοδοτημένες αναφορτώσεις. Εάν δεν παρέχονται αυτές οι πληροφορίες, οι πάροχοι επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου δεν μπορούν να ενεργήσουν. Ως εκ τούτου, η συνεργασία μεταξύ των παρόχων επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου και των δικαιούχων είναι απαραίτητη για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας του άρθρου 17 παράγραφος 4 στοιχείο β).

Η έννοια των «σχετικών και απαραίτητων πληροφοριών» θα πρέπει να μεταφερθεί από τα κράτη μέλη στο εθνικό τους δίκαιο σύμφωνα με τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές και τους στόχους του άρθρου 17. Το κατά πόσον οι πληροφορίες που παρέχονται από τους δικαιούχους είναι «σχετικές» και «απαραίτητες» θα πρέπει να αξιολογείται κατά περίπτωση. Οι δικαιούχοι θα πρέπει επίσης να έχουν τη δυνατότητα να υποβάλλουν τις πληροφορίες αυτές μέσω τρίτων που έχουν εξουσιοδοτηθεί από αυτούς.

Στο πλαίσιο του άρθρου 17 παράγραφος 4 στοιχείο β), οι σχετικές και απαραίτητες πληροφορίες θα πρέπει να παρέχονται εκ των προτέρων.

Το άρθρο 17 παράγραφος 4 στοιχείο β) θα πρέπει να εφαρμόζεται με τεχνολογικά ουδέτερο τρόπο που λαμβάνει υπόψη και τις μελλοντικές εξελίξεις. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη δεν θα πρέπει να επιβάλλουν με τους εκτελεστικούς νόμους τους ούτε τη χρήση τεχνολογικής λύσης ούτε ειδικές τεχνολογικές λύσεις στους παρόχους υπηρεσιών προκειμένου αυτοί να αποδείξουν ότι έχουν καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια.

Οι πάροχοι επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου θα πρέπει να ενεργούν σύμφωνα με υψηλά πρότυπα επαγγελματικής ευσυνειδησίας του κλάδου όταν καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για την εφαρμογή τυχόν σχετικών λύσεων που αποσκοπούν στην αποφυγή της διαθεσιμότητας συγκεκριμένου μη αδειοδοτημένου περιεχομένου για το οποίο έχουν παρασχεθεί οι σχετικές και απαραίτητες πληροφορίες. Όπως υπογραμμίζεται στην αιτιολογική σκέψη 66, για την αξιολόγηση του κατά πόσον ένας πάροχος επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου κατέβαλε κάθε δυνατή προσπάθεια, *«θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη αν ο πάροχος υπηρεσιών έχει λάβει όλα τα μέτρα που θα λάμβανε ένας ευσυνείδητος επαγγελματίας για να επιτύχει την πρόληψη της διαθεσιμότητας μη αδειοδοτημένων έργων ή άλλων αντικειμένων προστασίας στον ιστότοπό του, λαμβάνοντας υπόψη τις βέλτιστες πρακτικές του κλάδου και την αποτελεσματικότητα των μέτρων που λαμβάνονται υπό το πρίσμα όλων των σχετικών παραγόντων και εξελίξεων, καθώς και την αρχή της αναλογικότητας»*.

Ως εκ τούτου, προκειμένου να προσδιοριστεί κατά πόσον ένας πάροχος επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου έχει καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια σύμφωνα τα υψηλά πρότυπα επαγγελματικής ευσυνειδησίας του κλάδου, είναι ιδιαίτερα σημαντικό να εξετάζονται οι διαθέσιμες πρακτικές του κλάδου στην αγορά σε οποιαδήποτε δεδομένη χρονική στιγμή. Αυτό περιλαμβάνει τη χρήση τεχνολογίας ή ειδικών τεχνολογικών λύσεων.

Όπως διευκρινίζεται στην αιτιολογική σκέψη 66, *«κάθε μέτρο που λαμβάνεται από τους παρόχους υπηρεσιών θα πρέπει να είναι αποτελεσματικό σε σχέση με τους επιδιωκόμενους στόχους»*. Ωστόσο, οι πάροχοι επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου θα πρέπει να παραμένουν ελεύθεροι να επιλέγουν την τεχνολογία ή τη λύση που αρμόζει ώστε να συμμορφώνονται με την υποχρέωσή τους να καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια στη συγκεκριμένη περίσταση.

Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές δεν επιδιώκουν να συστήσουν τη χρήση συγκεκριμένης τεχνολογίας ή λύσης. Οι δικαιούχοι και οι πάροχοι υπηρεσιών θα πρέπει να έχουν ευελιξία ώστε να συμφωνήσουν σε αμοιβαία συμφέρουσες ρυθμίσεις συνεργασίας με σκοπό την αποφυγή της διαθεσιμότητας μη αδειοδοτημένου περιεχομένου. Οι ρυθμίσεις αυτές, ιδιαίτερα αν βασίζονται στην τεχνολογία, είναι πιθανό να εξελιχθούν με την πάροδο του χρόνου. Καταρχήν, η χρήση τεχνολογίας όπως η αναγνώριση περιεχομένου, δεν θα πρέπει να απαιτεί η ίδια την ταυτοποίηση χρηστών που αναφορτώνουν το περιεχόμενό τους, αλλά, κατά περίπτωση, θα πρέπει να τηρούνται οι σχετικοί κανόνες προστασίας δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων των αρχών της ελαχιστοποίησης των δεδομένων και του περιορισμού του σκοπού.

Όσον αφορά τις τρέχουσες πρακτικές της αγοράς, ο διάλογος που διεξήγαγε η Επιτροπή με τα ενδιαφερόμενα μέρη κατέδειξε ότι η τεχνολογία αναγνώρισης περιεχομένου χρησιμοποιείται ευρέως σήμερα για τη διαχείριση της χρήσης περιεχομένου που προστατεύεται από δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, τουλάχιστον από τους κύριους παρόχους επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου και όσον αφορά ορισμένα είδη περιεχομένου. Η τεχνολογία αναγνώρισης περιεχομένου που βασίζεται στη λήψη δακτυλικών αποτυπωμάτων φαίνεται να χρησιμοποιείται ευρέως από τους κύριους παρόχους υπηρεσιών όσον αφορά το περιεχόμενο βίντεο και ήχου[14]. Ωστόσο, αυτή η συγκεκριμένη τεχνολογία δεν θα πρέπει να θεωρείται απαραιτήτως ως το πρότυπο της αγοράς, κυρίως για τους μικρότερους παρόχους υπηρεσιών.

Στον διάλογο με τα ενδιαφερόμενα μέρη αναφέρθηκαν και άλλες τεχνολογίες που επιτρέπουν τον εντοπισμό μη αδειοδοτημένου περιεχομένου. Οι τεχνολογίες αυτές περιλαμβάνουν τον κατακερματισμό (hashing)[15], την υδατοσήμανση[16], τη χρήση μεταδεδομένων[17], την

14 Η τεχνολογία αυτή λειτουργεί με βάση το δακτυλικό αποτύπωμα του έργου του δικαιούχου, το οποίο ελέγχεται σε σχέση με το περιεχόμενο που αναφορτώνεται από τους χρήστες στην υπηρεσία.

15 Ο *κατακερματισμός* είναι μια τεχνική με την οποία ένα αρχείο μετατρέπεται σε αλυσίδα αριθμών που ονομάζεται «κωδικός κατακερματισμού» (hashcode). Αυτός ο κωδικός επιτρέπει τον εντοπισμό αναφόρτωσης από χρήστη, άρα και τον εντοπισμό δυνητικά μη αδειοδοτημένου περιεχομένου. Η διαφορά με τη λήψη δακτυλικών αποτυπωμάτων είναι, σύμφωνα με ορισμένες απόψεις, ότι ο εντοπισμός μη αδειοδοτημένου περιεχομένου είναι αποτελεσματικός ιδιαίτερα όταν το αρχείο που αναφορτώνεται είναι πανομοιότυπο με το έργο που έχει «κατακερματιστεί» (σε αντίθεση με τη λήψη δακτυλικών αποτυπωμάτων που μπορεί να αναγνωρίζει ακόμη και διαφορές).

16 *Η υδατοσήμανση* είναι μια λύση με την οποία το πρωτότυπο αρχείο επισημαίνεται με υδατογράφημα, επομένως μπορεί να αναγνωριστεί μετά την αναφόρτωσή του, με βάση το εν λόγω υδατογράφημα που λειτουργεί ως υπογραφή.

17 Η χρήση *μεταδεδομένων* επιτρέπει την παρακολούθηση του κατά πόσον ένα συγκεκριμένο έργο έχει αναφορτωθεί με βάση τα μεταδεδομένα που συνδέονται με το περιεχόμενο, όπως το όνομα του δημιουργού και ο τίτλος του έργου.

αναζήτηση με λέξεις-κλειδιά[18] ή συνδυασμό διαφορετικών τεχνολογιών. Ορισμένοι πάροχοι υπηρεσιών έχουν αναπτύξει εσωτερικές λύσεις, ενώ άλλοι συμμετέχουν σε υπηρεσίες τρίτων μερών. Ως εκ τούτου, σε πολλές περιπτώσεις, αναμένεται ότι οι πάροχοι υπηρεσιών θα βασίζονται (ή θα συνεχίσουν να βασίζονται) σε διαφορετικά τεχνολογικά εργαλεία προκειμένου να συμμορφωθούν με την υποχρέωση που απορρέει από το άρθρο 17 παράγραφος 4 στοιχείο β).

Η αξιολόγηση του κατά πόσον ένας πάροχος επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου έχει καταβάλει «κάθε δυνατή προσπάθεια» βάσει του στοιχείου β) σε σχέση με συγκεκριμένο προστατευόμενο περιεχόμενο για το οποίο έχουν παρασχεθεί εκ των προτέρων σχετικές και απαραίτητες πληροφορίες θα πρέπει να διενεργείται κατά περίπτωση, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας που ορίζεται στο άρθρο 17 παράγραφος 5 και σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφοι 7 έως 9. Αυτό σημαίνει στην πράξη ότι οι πάροχοι επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου δεν θα πρέπει να αναμένεται να εφαρμόζουν τις πλέον δαπανηρές ή προηγμένες λύσεις, εάν αυτό θα ήταν δυσανάλογο στη συγκεκριμένη περίπτωση. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση περιεχομένου που δεσμεύεται από τους σχετικούς δικαιούχους ως περιεχόμενο του οποίου η διαθεσιμότητα θα μπορούσε να τους προκαλέσει σημαντική βλάβη, όπως εξηγείται στην ενότητα VI κατωτέρω. Επιπλέον, όπως εξηγείται στην αιτιολογική σκέψη 66, δεν μπορεί να αποκλειστεί, σε ορισμένες περιπτώσεις, η διαθεσιμότητα μη αδειοδοτημένου περιεχομένου να μπορεί να αποφευχθεί μόνο ύστερα από ειδοποίηση από τους δικαιούχους[19]. Αυτό μπορεί να είναι αναλογικό για παράδειγμα, για περιεχόμενο για το οποίο η τεχνολογία δεν είναι άμεσα διαθέσιμη στην αγορά ή δεν έχει αναπτυχθεί σε δεδομένη χρονική στιγμή.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τα ακόλουθα στοιχεία:

- Τον τύπο, το κοινό και το μέγεθος της υπηρεσίας: οι μεγαλύτεροι πάροχοι υπηρεσιών με σημαντικό κοινό αναμένεται να αναπτύξουν πιο προηγμένες λύσεις/τεχνολογίες σε σύγκριση με άλλους παρόχους υπηρεσιών, με περιορισμένο κοινό και περιορισμένους πόρους. Θα ήταν πιο αναλογικό να αναμένεται από μικρότερους παρόχους υπηρεσιών να καταφεύγουν σε απλούστερες λύσεις (όπως μεταδεδομένα ή αναζήτηση με λέξεις-κλειδιά), εφόσον οι εν λόγω λύσεις δεν οδηγούν σε υπερβολικό αποκλεισμό περιεχομένου κατά παράβαση των παραγράφων 7 και 9.

- Θα πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη η διαθεσιμότητα κατάλληλων και αποτελεσματικών μέσων και το σχετικό κόστος, για παράδειγμα όταν οι πάροχοι υπηρεσιών αγοράζουν λύσεις από τρίτους/παρόχους τεχνολογίας και όταν αυτές αναπτύσσονται εσωτερικά καθώς και το κόστος που σχετίζεται με την επανεξέταση από

[18] Η *αναζήτηση με λέξεις-κλειδιά* αναφέρθηκε ειδικότερα ως λύση για τους μικρότερους παρόχους υπηρεσιών, οι οποίοι ενδέχεται να μην έχουν τα μέσα να αναπτύξουν πιο περίπλοκες και δαπανηρές τεχνολογίες. Πρόκειται για την απλούστερη τεχνική με την οποία μια υπηρεσία πραγματοποιεί χειροκίνητη αναζήτηση στον ιστότοπό της για τίτλους π.χ. συγκεκριμένου τραγουδιού/ερμηνευτή για τον εντοπισμό δυνητικά παράνομου περιεχομένου.

[19] Αυτό ισχύει ανεξάρτητα από το αν η εν λόγω υπηρεσία πληροί τα κριτήρια του άρθρου 17 παράγραφος 6.

άνθρωπο στο πλαίσιο διαφορών (βλ. ενότητα IV). Θα πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη το σωρευτικό κόστος των διαφόρων λύσεων που ενδέχεται να χρειαστεί να εφαρμοστούν από έναν πάροχο υπηρεσιών, καθώς και οι περιορισμοί των τεχνολογιών ανάλογα με το είδος του περιεχομένου. Για παράδειγμα, ενδέχεται να χρειαστούν διαφορετικές λύσεις για διαφορετικά είδη περιεχομένου (π.χ. οι τεχνολογίες αναγνώρισης περιεχομένου για μουσική ενδέχεται να μην είναι οι ίδιες με εκείνες που εφαρμόζονται στις σταθερές εικόνες και μπορεί να αναπτύσσονται από διάφορους παρόχους τεχνολογίας). Το σωρευτικό κόστος θα πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη όταν οι ίδιοι οι δικαιούχοι έχουν αναπτύξει διαφορετικές λύσεις προστασίας, οι οποίες απαιτούν από τους παρόχους υπηρεσιών να χρησιμοποιούν διαφορετικό λογισμικό (π.χ. για διάφορες λύσεις υδατοσήμανσης).

- Το είδος του περιεχομένου που αναφορτώνεται από τους χρήστες: όταν μια υπηρεσία καθιστά διαθέσιμα διαφορετικά είδη περιεχομένου, οι ενέργειες στις οποίες θα πρέπει να προβούν μπορεί να ποικίλλουν ανάλογα με το αν το περιεχόμενο είναι διαδεδομένο στον ιστότοπό τους ή είναι λιγότερο συνηθισμένο, υπό την προϋπόθεση ότι τηρείται η υποχρέωση να καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια. Μπορεί να αναμένεται ότι οι πάροχοι υπηρεσιών θα αναπτύξουν πιο σύνθετες λύσεις στην πρώτη περίπτωση σε σύγκριση με τη δεύτερη.

Τέλος, οι πάροχοι επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου θα μπορούσαν, με βάση την κλίμακα του περιεχομένου που διατίθεται στις υπηρεσίες τους, να επιλέξουν να παρέχουν διαφορετικά εργαλεία σε διαφορετικούς δικαιούχους, εφόσον οι λύσεις εκπληρώνουν την υποχρέωσή τους να καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για τους σκοπούς του άρθρου 17 παράγραφος 4 στοιχείο β).

Οι εν λόγω πληροφορίες πρέπει να είναι ακριβείς ώστε να επιτρέπουν στον πάροχο επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου να ενεργεί**.** Το τί μπορεί να συνιστά «σχετικές» πληροφορίες εξαρτάται από τα οικεία έργα και τις περιστάσεις που αφορούν τα συγκεκριμένα έργα ή άλλα αντικείμενα προστασίας. Οι πληροφορίες θα πρέπει, κατ' ελάχιστον, να είναι ακριβείς όσον αφορά την κυριότητα των δικαιωμάτων του συγκεκριμένου έργου ή αντικειμένου προστασίας. Το τί μπορεί να είναι «απαραίτητο» εξαρτάται από τις λύσεις που εφαρμόζουν οι πάροχοι υπηρεσιών. Θα πρέπει να επιτρέπει στους παρόχους υπηρεσιών να εφαρμόζουν αποτελεσματικά τις τεχνολογικές τους λύσεις, όπου χρησιμοποιούνται. Για παράδειγμα, όταν χρησιμοποιείται η τεχνική του δακτυλικού αποτυπώματος, μπορεί να ζητηθεί από τους δικαιούχους να παράσχουν δακτυλικό αποτύπωμα του συγκεκριμένου έργου/αντικειμένου ή αρχείο του οποίου το δακτυλικό αποτύπωμα θα ληφθεί από τον ίδιο τον πάροχο, μαζί με πληροφορίες σχετικά με την κυριότητα των δικαιωμάτων. Όταν χρησιμοποιούνται λύσεις με βάση τα μεταδεδομένα, οι πληροφορίες που παρέχονται μπορούν, για παράδειγμα, να αποτελούνται από τον τίτλο, τον δημιουργό/παραγωγό, τη διάρκεια, την ημερομηνία ή άλλες πληροφορίες που είναι σχετικές και απαραίτητες για να προβούν σε ενέργειες οι πάροχοι επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου. Στο πλαίσιο αυτό, είναι σημαντικό τα μεταδεδομένα που παρέχονται από τους δικαιούχους να μη διαγράφονται στη συνέχεια.

Ταυτόχρονα, δεδομένου ότι η συνεργασία είναι καίριας σημασίας, η έννοια των «απαραίτητων και σχετικών πληροφοριών» προϋποθέτει ότι οι πάροχοι υπηρεσιών λαμβάνουν υπόψη τη φύση και την ποιότητα των πληροφοριών που μπορούν να παράσχουν ρεαλιστικά οι δικαιούχοι. Στο πλαίσιο αυτό, οι δικαιούχοι και οι πάροχοι επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου θα πρέπει να ενθαρρύνονται να συνεργάζονται για τον καλύτερο τρόπο προσέγγισης του εντοπισμού των έργων.

Κατά την παροχή των σχετικών και απαραίτητων πληροφοριών στους παρόχους υπηρεσιών, οι δικαιούχοι μπορούν να επιλέξουν να εντοπίσουν συγκεκριμένο περιεχόμενο που προστατεύεται από δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικά δικαιώματα, η μη αδειοδοτημένη επιγραμμική διαθεσιμότητα του οποίου θα μπορούσε να τους προκαλέσει σημαντική οικονομική ζημία. Ο εκ των προτέρων χαρακτηρισμός του εν λόγω περιεχομένου από τους δικαιούχους μπορεί να αποτελεί παράγοντα που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά την αξιολόγηση του κατά πόσον οι πάροχοι επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου έχουν καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να αποφύγουν τη διαθεσιμότητα αυτού του συγκεκριμένου περιεχομένου και κατά πόσον έχουν συμμορφωθεί με τις διασφαλίσεις για θεμιτές χρήσεις βάσει του άρθρου 17 παράγραφος 7, όπως εξηγείται στο μέρος VI κατωτέρω.

3. «ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΣΥΡΣΗ» ΚΑΙ «ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΤΡΟΠΗ ΑΝΑΦΟΡΤΩΣΗΣ» [ΑΡΘΡΟ 17 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 4 ΣΤΟΙΧΕΙΟ Γ)]

Η τρίτη προϋπόθεση που προβλέπεται στο άρθρο 17 παράγραφος 4 στοιχείο γ) είναι ότι οι πάροχοι επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου θα πρέπει να είναι υπεύθυνοι για μη αδειοδοτημένες πράξεις παρουσίασης στο κοινό συμπεριλαμβανομένης της διάθεσης στο κοινό, εκτός εάν αποδείξουν ότι ενήργησαν με ταχύτητα, με τη λήψη της επαρκώς τεκμηριωμένης ειδοποίησης από τους δικαιούχους, προκειμένου να απενεργοποιήσουν την πρόσβαση σε ή να αποσύρουν από τους ιστοτόπους τους έργα ή άλλα αντικείμενα προστασίας τα οποία αφορά η ειδοποίηση, και έχουν καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να αποτρέψουν τις μελλοντικές αναφορτώσεις τους σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 4 στοιχείο β).

Το εν λόγω σύστημα κοινοποίησης και απόσυρσης και ειδοποίησης και αποτροπής αναφόρτωσης εφαρμόζεται όταν περιεχόμενο που δεν έχει αδειοδοτηθεί καθίσταται διαθέσιμο στους ιστοτόπους παρόχων επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου. Στην πράξη, τα κύρια σενάρια κατά τα οποία το μη αδειοδοτημένο περιεχόμενο μπορεί να καταστεί διαθέσιμο και απαιτείται η ανάληψη δράσης βάσει του άρθρου 17 παράγραφος 4 στοιχείο γ) είναι τα ακόλουθα:

(i) Οι δικαιούχοι δεν έχουν παράσχει εκ των προτέρων στους παρόχους επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου τις «σχετικές και απαραίτητες» πληροφορίες βάσει του άρθρου 17 παράγραφος 4 στοιχείο β) για να αποφευχθεί η διαθεσιμότητα μη αδειοδοτημένου περιεχομένου. Ενεργούν εκ των υστέρων, μόλις καταστεί διαθέσιμο συγκεκριμένο περιεχόμενο, για να ζητήσουν την αφαίρεση και την αποτροπή της

αναφόρτωσής του με βάση τις απαραίτητες και σχετικές πληροφορίες από τους δικαιούχους· ή

(ii) Οι πάροχοι επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου έχουν καταβάλει «κάθε δυνατή προσπάθεια» για την αποφυγή μη αδειοδοτημένου περιεχομένου σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 4 στοιχείο β), αλλά παρά τις προσπάθειες αυτές το μη αδειοδοτημένο περιεχόμενο καθίσταται διαθέσιμο για αντικειμενικούς λόγους, για παράδειγμα όταν κάποιο περιεχόμενο δεν μπορεί να αναγνωριστεί λόγω των εγγενών περιορισμών των τεχνολογιών· ή

(iii) Σε ορισμένες ειδικές περιπτώσεις οι πάροχοι επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου μπορεί να αναμένεται να ενεργήσουν μόνο μετά την υποβολή ειδοποίησης από τους δικαιούχους, όπως εξηγείται στην αιτιολογική σκέψη 66.

Οι βέλτιστες δυνατές προσπάθειες που θα πρέπει να καταβάλουν οι πάροχοι υπηρεσιών για την αποτροπή μελλοντικών αναφορτώσεων έργων τα οποία αφορά η ειδοποίηση θα πρέπει να προσεγγίζονται με τον ίδιο τρόπο όπως και σε σχέση με το άρθρο 17 παράγραφος 4 στοιχείο β), όπως εξηγείται στην υποενότητα 2. Η αξιολόγηση του κατά πόσον έχει καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια από τους παρόχους υπηρεσιών πρέπει να διενεργείται κατά περίπτωση, ενώ θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη και η αρχή της αναλογικότητας που προβλέπεται στο άρθρο 17 παράγραφος 5.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν υπόψη ότι η εφαρμογή του άρθρου 17 δεν θα πρέπει να οδηγήσει σε γενική υποχρέωση παρακολούθησης όπως ορίζεται στην παράγραφο 8 και ότι πρέπει να διαφυλαχθούν οι νόμιμες χρήσεις όπως προβλέπεται στις παραγράφους 7 και 9, όπως εξηγείται περαιτέρω στην ενότητα VI. Αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία για την εφαρμογή του δεύτερου μέρους του στοιχείου γ), σύμφωνα με το οποίο οι πάροχοι υπηρεσιών πρέπει να καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να αποτρέπουν μελλοντικές αναφορτώσεις των έργων τα οποία αφορά η ειδοποίηση.

Σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 4 στοιχείο β), οι δικαιούχοι πρέπει να παρέχουν ορισμένες πληροφορίες προτού μπορέσει να προβεί σε κάποια ενέργεια ο πάροχος επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου.

Κατά την εφαρμογή του άρθρου 17 παράγραφος 4 στοιχείο γ), τα κράτη μέλη πρέπει να διαφοροποιούν σαφώς το είδος των πληροφοριών που παρέχουν οι δικαιούχοι σε μια «επαρκώς τεκμηριωμένη ειδοποίηση» για την αφαίρεση περιεχομένου [η «απόσυρση» στο στοιχείο γ)] από τις «σχετικές και απαραίτητες πληροφορίες» που παρέχουν με σκοπό την πρόληψη μελλοντικών αναφορτώσεων των έργων τα οποία αφορά η ειδοποίηση [η «αποτροπή αναφόρτωσης» στο στοιχείο γ), το οποίο παραπέμπει στο στοιχείο β)].

Όσον αφορά τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται για την εκπλήρωση της υποχρέωσης απόσυρσης βάσει της παραγράφου 4 στοιχείο γ), και ειδικότερα αναφορικά με τα στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνονται σε «επαρκώς τεκμηριωμένη ειδοποίηση», η Επιτροπή συνιστά στα κράτη μέλη να ακολουθούν, κατά την εφαρμογή τους, τη σύσταση της Επιτροπής σχετικά με μέτρα για την αποτελεσματική αντιμετώπιση του παράνομου

περιεχομένου στο διαδίκτυο[20]. Στα σημεία 6 έως 8 της σύστασης απαριθμούνται στοιχεία που θα μπορούσαν να περιλαμβάνονται στις ειδοποιήσεις. Οι ειδοποιήσεις θα πρέπει να είναι *αρκούντως ακριβείς και επαρκώς εμπεριστατωμένες ώστε* ο πάροχος υπηρεσιών φιλοξενίας να είναι σε θέση *να λάβει τεκμηριωμένη απόφαση με τη δέουσα επιμέλεια σχετικά με το περιεχόμενο που αφορά η αναγγελία, και ειδικότερα κατά πόσον το περιεχόμενο αυτό πρέπει να θεωρηθεί παράνομο*. Ειδικότερα, οι ειδοποιήσεις θα πρέπει να περιλαμβάνουν *επεξήγηση των λόγων για τους οποίους ο πάροχος της ειδοποίησης θεωρεί ότι το περιεχόμενο είναι παράνομο και σαφή ένδειξη της τοποθεσίας του εν λόγω περιεχομένου*. Αυτές οι συγκεκριμένες πληροφορίες δεν απαιτούνται κατ' ανάγκη βάσει του άρθρου 17 παράγραφος 4 στοιχείο β), αλλά θα πρέπει να απαιτούνται κατά κανόνα βάσει του πρώτου σκέλους του άρθρου 17 παράγραφος 4 στοιχείο γ). Η σύσταση προβλέπει επίσης τη δυνατότητα των παρόχων ειδοποιήσεων, εφόσον το επιθυμούν, να περιλαμβάνουν τα στοιχεία επικοινωνίας τους στην ειδοποίηση.

Όσον αφορά την αποκαλούμενη υποχρέωση «αποτροπής», το δεύτερο μέρος του άρθρου 17 παράγραφος 4 στοιχείο γ) απαιτεί από τους παρόχους υπηρεσιών να καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για την αποτροπή μελλοντικών αναφορτώσεων των έργων ή άλλων αντικειμένων προστασίας τα οποία αφορά η ειδοποίηση που έχουν υποβάλει οι δικαιούχοι. Η διάταξη αυτή παραπέμπει στο στοιχείο β) της ίδιας παραγράφου, γεγονός που σημαίνει ότι προκειμένου οι πάροχοι υπηρεσιών να είναι σε θέση να καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να αποτρέψουν μελλοντικές αναφορτώσεις δυνάμει της εν λόγω διάταξης, οι δικαιούχοι πρέπει να τους παρέχουν το ίδιο είδος «σχετικών και απαραίτητων» πληροφοριών, όπως και για την εφαρμογή του στοιχείου β). Αυτό σημαίνει, για παράδειγμα, ότι, εάν ο πάροχος υπηρεσιών χρησιμοποιεί τεχνολογίες λήψης δακτυλικών αποτυπωμάτων για να αποφύγει μελλοντικές αναφορτώσεις έργων για τα οποία έχει υποβληθεί ειδοποίηση, δεν θα αρκούσε μόνο η απόκτηση των πληροφοριών που παρέχονται στην ειδοποίηση. Στην περίπτωση αυτή, για να μπορούν οι πάροχοι υπηρεσιών να αποφεύγουν αναφορτώσεις έργων για τα οποία έχει υποβληθεί ειδοποίηση, οι δικαιούχοι θα πρέπει να παρέχουν στους παρόχους υπηρεσιών δακτυλικά αποτυπώματα ή αρχεία περιεχομένου.

4. ΕΙΔΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΓΙΑ ΝΕΟΥΣ ΠΑΡΟΧΟΥΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (ΑΡΘΡΟ 17 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 6)

Το άρθρο 17 παράγραφος 6 προβλέπει ειδικό καθεστώς ευθύνης με διαφορετικούς όρους για τις «νέες» επιχειρήσεις, οι οποίες δραστηριοποιούνται στην ΕΕ για λιγότερο από 3 έτη και έχουν ετήσιο κύκλο εργασιών κάτω των 10 εκατομμυρίων EUR.

Κατά την εφαρμογή του άρθρου 17 παράγραφος 6, τα κράτη μέλη δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν τους όρους που καθορίζονται στην οδηγία και να λαμβάνουν υπόψη ότι αυτό το απλούστερο καθεστώς ευθύνης αποσκοπεί στο να ληφθεί υπόψη η ειδική περίπτωση των

[20] Βλ. ανακοίνωση της Επιτροπής της 1ης Μαρτίου 2018, στη διεύθυνση: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX%3A32018H0334

νεοσύστατων εταιρειών που χρησιμοποιούν αναφορτώσεις χρηστών για την ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών μοντέλων, όπως εξηγείται στην αιτιολογική σκέψη 67.

Όσον αφορά τον ετήσιο κύκλο εργασιών, το άρθρο 4 της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής έχει καίρια σημασία. Λεπτομερέστερες οδηγίες σχετικά με τον τρόπο υπολογισμού του κύκλου εργασιών, μεταξύ άλλων σε περιπτώσεις όπου μια επιχείρηση μπορεί να έχει σχέσεις με άλλες επιχειρήσεις, παρέχονται στον *Οδηγό χρήσης του ορισμού των ΜΜΕ*[21], ο οποίος έχει εκπονηθεί από τις υπηρεσίες της Επιτροπής.

Το άρθρο 17 παράγραφος 6 προβλέπει ένα δυαδικό σύστημα με διαφορετικούς κανόνες που ισχύουν για τους «νέους» παρόχους υπηρεσιών, ανάλογα με το κοινό που προσελκύουν. Ειδικότερα:

α) εάν οι εν λόγω «νέοι» πάροχοι υπηρεσιών έχουν λιγότερους από 5 εκατομμύρια μοναδικούς επισκέπτες, είναι υποχρεωμένοι να καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να λάβουν άδεια [άρθρο 17 παράγραφος 4 στοιχείο α)] και θα πρέπει να συμμορφώνονται με την υποχρέωση «ειδοποίησης και απόσυρσης» που προβλέπεται στο πρώτο μέρος του άρθρου 17 παράγραφος 4 στοιχείο γ)·

β) εάν οι εν λόγω «νέοι» πάροχοι υπηρεσιών έχουν περισσότερους από 5 εκατομμύρια μοναδικούς επισκέπτες, έχουν την ίδια υποχρέωση να καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για την απόκτηση άδειας και την υποχρέωση «ειδοποίησης και απόσυρσης» που έχουν και οι πάροχοι υπηρεσιών με μικρότερο κοινό, αλλά επιπλέον πρέπει επίσης να συμμορφώνονται με την υποχρέωση αποτροπής μελλοντικών αναφορτώσεων έργων για τα οποία έχει υποβληθεί ειδοποίηση δυνάμει του δεύτερου μέρους του άρθρου 17 παράγραφος 4 στοιχείο γ) (υποχρέωση «αποτροπής»).

Και για τις δύο κατηγορίες παρόχων υπηρεσιών, δεν ισχύει ο όρος να καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια για τη διασφάλιση της αποφυγής διαθεσιμότητας μη αδειοδοτημένου περιεχομένου, όπως προβλέπεται στο άρθρο 17 παράγραφος 4 στοιχείο β).

Ο σημαντικός παράγοντας διαφοροποίησης μεταξύ των δύο κατηγοριών παρόχων υπηρεσιών είναι *ο αριθμός των μηνιαίων μοναδικών επισκεπτών*. Το άρθρο 17 παράγραφος 6 ορίζει ότι ο μέσος αριθμός των μηνιαίων μοναδικών επισκεπτών των εν λόγω παρόχων υπολογίζεται με βάση το προηγούμενο ημερολογιακό έτος. Όπως εξηγείται περαιτέρω στην αιτιολογική σκέψη 66, στον υπολογισμό θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι επισκέπτες από όλα τα κράτη μέλη. Θα πρέπει να τηρούνται οι κανόνες προστασίας της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων κατά τον υπολογισμό του αριθμού των μοναδικών επισκεπτών.

Κατά την αξιολόγηση του κατά πόσον οι «νέοι» πάροχοι υπηρεσιών έχουν συμμορφωθεί με τις αντίστοιχες υποχρεώσεις τους να αποφεύγουν την ευθύνη για μη αδειοδοτημένες πράξεις παρουσίασης στο κοινό, όπως περιγράφεται ανωτέρω, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η

[21] https://op.europa.eu/el/publication-detail/-/publication/756d9260-ee54-11ea-991b-01aa75ed71a1.

αρχή της αναλογικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 17 παράγραφος 5[22]. Αυτό σημαίνει ότι οι βέλτιστες προσπάθειες που μπορούν να αναμένονται από τους «νέους» παρόχους για την απόκτηση άδειας μπορεί να διαφέρουν ανάλογα με τις ιδιαίτερες περιστάσεις τους (όπως εξηγείται στην ενότητα ΙΙΙ).

Όσον αφορά τις βέλτιστες προσπάθειες που θα πρέπει να καταβάλουν οι «νέοι» πάροχοι υπηρεσιών με *περισσότερους* από πέντε εκατομμύρια μοναδικούς επισκέπτες τον μήνα *για να αποτρέψουν μελλοντικές αναφορτώσεις έργων τα οποία αφορά κάποια ειδοποίηση*, θα μπορούσαν να υπάρχουν λιγότερες προσδοκίες από αυτούς σε σύγκριση με τους παρόχους υπηρεσιών που εμπίπτουν στο άρθρο 17 παράγραφος 4. Θα ήταν αναλογικό να βασίζονται σε λιγότερο περίπλοκες και λιγότερο δαπανηρές λύσεις.

Κατά την εφαρμογή λύσεων για την αποτροπή μελλοντικών αναφορτώσεων, θα πρέπει να τηρούνται οι διασφαλίσεις για τους νόμιμους χρήστες που περιλαμβάνονται στο άρθρο 17 παράγραφος 7 και στο άρθρο 17 παράγραφος 9, όπως περιγράφεται στην ενότητα IV κατωτέρω, κυρίως αν οι «νέοι» πάροχοι υπηρεσιών εφαρμόζουν αυτοματοποιημένα εργαλεία αναγνώρισης περιεχομένου.

VI. ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΝΟΜΙΚΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ (άρθρο 17 παράγραφος 7) και ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΑΝΟΡΘΩΣΗΣ ΓΙΑ ΧΡΗΣΤΕΣ (άρθρο 17 παράγραφος 9)

Το άρθρο 17 παράγραφος 7 και το άρθρο 17 παράγραφος 9 προβλέπουν ότι κάθε ενέργεια στην οποία προβαίνουν από κοινού οι πάροχοι υπηρεσιών και οι δικαιούχοι δεν οδηγεί στην πρόληψη διαθεσιμότητας περιεχομένου, το οποίο δεν παραβιάζει δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας ή συγγενικά δικαιώματα, μεταξύ άλλων λόγω της εφαρμογής οποιασδήποτε εξαίρεσης ή περιορισμού. Η εν λόγω χρήση που δεν παραβιάζει τα ανωτέρω δικαιώματα αναφέρεται συχνά ως «νόμιμη χρήση». Επιπλέον, το άρθρο 17 παράγραφος 7 προβλέπει επίσης ότι τα κράτη μέλη πρέπει να εξασφαλίζουν ότι οι χρήστες σε κάθε κράτος μέλος μπορούν να βασίζονται στις υφιστάμενες εξαιρέσεις ή περιορισμούς για παράθεση αποσπασμάτων, κριτική, σχολιασμό και χρήση για γελοιογραφία, παρωδία ή μίμηση κατά την αναφόρτωση και διάθεση περιεχομένου που δημιουργείται από χρήστες σε επιγραμμικές υπηρεσίες ανταλλαγής περιεχομένου. Οι υποχρεώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 17 παράγραφος 7 και στο άρθρο 17 παράγραφος 9 έχουν ιδιαίτερη σημασία ώστε να καταβάλλεται «κάθε δυνατή προσπάθεια» δυνάμει του άρθρου 17 παράγραφος 4.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μεταφέρουν ρητά στο δίκαιό τους το κείμενο του άρθρου 17 παράγραφος 7 πρώτο εδάφιο, αναφορικά με τις χρήσεις που δεν παραβιάζουν τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας.

[22] Το άρθρο 17 παράγραφος 6 παραπέμπει στο άρθρο 17 παράγραφος 4, αναφορά του οποίου γίνεται στο άρθρο 17 παράγραφος 5.

Τα κράτη μέλη υποχρεούνται επίσης να μεταφέρουν στο εθνικό τους δίκαιο τις υποχρεωτικές εξαιρέσεις του άρθρου 17 παράγραφος 7 δεύτερο εδάφιο όσον αφορά τη χρήση περιεχομένου που δημιουργείται από χρήστες σε παρόχους επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου για:

α) παράθεση αποσπασμάτων, κριτική, σχολιασμό·

β) χρήση για γελοιογραφία, παρωδία ή μίμηση.

Οι εξαιρέσεις ή οι περιορισμοί της οδηγίας 2001/29/ΕΚ έχουν προαιρετικό χαρακτήρα και απευθύνονται σε κάθε χρήστη, ενώ, στην περίπτωση της παράθεσης αποσπασμάτων, κριτικής και σχολιασμού, υπόκεινται στην εφαρμογή ειδικών όρων. Αντιστρόφως, οι ειδικές εξαιρέσεις και περιορισμοί του άρθρου 17 παράγραφος 7 είναι υποχρεωτικό να εφαρμοστούν από τα κράτη μέλη, ισχύουν ειδικά και μόνο στο επιγραμμικό περιβάλλον και σε όλους τους χρήστες κατά την αναφόρτωση και διάθεση περιεχομένου που δημιουργείται από χρήστες σε επιγραμμικές υπηρεσίες ανταλλαγής περιεχομένου, ενώ δεν υπάρχουν περαιτέρω προϋποθέσεις για την εφαρμογή τους.

Είναι σημαντικό να ληφθεί υπόψη ότι όσον αφορά τα διάφορα επίμαχα θεμελιώδη δικαιώματα, ο νομοθέτης της Ένωσης έχει επιλέξει να καταστήσει υποχρεωτικές αυτές τις ειδικές εξαιρέσεις ή τους περιορισμούς. Η αιτιολογική σκέψη 70 διευκρινίζει ότι η δυνατότητα των χρηστών να αναφορτώνουν και να καθιστούν διαθέσιμο περιεχόμενο που δημιουργείται από αυτούς για τους σκοπούς των εξαιρέσεων ή περιορισμών του άρθρου 17 παράγραφος 7 είναι ιδιαίτερα σημαντική «για την επίτευξη ισορροπίας μεταξύ θεμελιωδών δικαιωμάτων που θεσπίζονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής ο Χάρτης), ιδίως της ελευθερίας της έκφρασης και της ελευθερίας της τέχνης, καθώς και του δικαιώματος στην ιδιοκτησία, συμπεριλαμβανομένης της διανοητικής ιδιοκτησίας».

(i) <u>Νόμιμες χρήσεις βάσει του άρθρου 17 παράγραφοι 7 και 9</u>

Οι νόμιμες χρήσεις που δεν παραβιάζουν δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας ή συγγενικά δικαιώματα μπορεί να περιλαμβάνουν α) χρήσεις βάσει εξαιρέσεων και περιορισμών, β) χρήσεις από πρόσωπα που κατέχουν ή έχουν εκκαθαρίσει τα δικαιώματα στο περιεχόμενο που αναφορτώνουν ή χρήσεις που καλύπτονται από την άδεια δυνάμει του άρθρου 17 παράγραφος 2 και γ) χρήσεις περιεχομένου που δεν καλύπτεται από δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας ή συγγενικά δικαιώματα, κυρίως έργων δημόσιας χρήσης ή, για παράδειγμα, περιεχομένου για το οποίο δεν πληρούται το όριο πρωτοτυπίας ή οποιαδήποτε άλλη απαίτηση σχετικά με το όριο προστασίας.

Όσον αφορά τις χρήσεις βάσει εξαιρέσεων και περιορισμών, οι προαναφερθείσες εξαιρέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 17 παράγραφος 7 θα πρέπει να νοούνται ως αυτοτελείς έννοιες του δικαίου της ΕΕ και θα πρέπει να εξετάζονται στο συγκεκριμένο πλαίσιο της παρούσας

διάταξης[23]. Τα κράτη μέλη που μπορεί να έχουν ήδη εφαρμόσει αυτές τις εξαιρέσεις δυνάμει της οδηγίας 2001/29/ΕΚ θα πρέπει να επανεξετάσουν τη νομοθεσία τους και, εάν χρειαστεί, να την τροποποιήσουν ώστε να εξασφαλίσουν ότι συμμορφώνεται με το άρθρο 17 παράγραφος 7, ιδιαίτερα για το επιγραμμικό περιβάλλον. Τα κράτη μέλη των οποίων η νομοθεσία δεν προβλέπει τις εν λόγω εξαιρέσεις ή τους περιορισμούς θα πρέπει να τα μεταφέρουν στο εθνικό τους δίκαιο τουλάχιστον για τις χρήσεις που καλύπτονται από το άρθρο 17.

Όσον αφορά τις έννοιες της παράθεσης αποσπασμάτων και της παρωδίας, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) έχει επισημάνει ότι καθώς οι έννοιες αυτές δεν ορίζονται στην οδηγία 2001/29/ΕΚ, η έννοια και το περιεχόμενο των όρων αυτών πρέπει να καθορίζονται σύμφωνα με το σύνηθες νόημά τους στην καθημερινή γλώσσα, λαμβανομένου υπόψη του πλαισίου εντός του οποίου αυτές χρησιμοποιούνται και των σκοπών που επιδιώκει η ρύθμιση στην οποία εντάσσονται[24]. Η ίδια προσέγγιση μπορεί να εφαρμοστεί και για τις έννοιες της μίμησης, της κριτικής και του σχολιασμού, οι οποίες δεν ορίζονται στο άρθρο 17 παράγραφος 7.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εφαρμόζουν ή να προσαρμόζουν τις υποχρεωτικές εξαιρέσεις και τους περιορισμούς του άρθρου 17 παράγραφος 7 κατά τρόπο που να επιτρέπει την εφαρμογή τους σύμφωνα με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων[25] και να διασφαλίζει την αποτελεσματικότητά τους σύμφωνα με τη νομολογία του ΔΕΕ[26].

Η αναφορά σε νόμιμες χρήσεις στο άρθρο 17 παράγραφοι 7 και 9 θα πρέπει επίσης να καλύπτει χρήσεις που ενδέχεται να εμπίπτουν σε άλλες εξαιρέσεις και περιορισμούς που προβλέπονται στην οδηγία 2001/29/ΕΚ και έχουν προαιρετικό χαρακτήρα για τα κράτη μέλη. Οι εν λόγω εξαιρέσεις και περιορισμοί θα εφαρμόζονται στο πλαίσιο του άρθρου 17 εάν τα κράτη μέλη τις έχουν μεταφέρει στο εθνικό τους δίκαιο. Οι πλέον συναφείς εξαιρέσεις και περιορισμοί προαιρετικού χαρακτήρα θα μπορούσαν, για παράδειγμα, να είναι η περιστασιακή χρήση[27] και η χρήση έργων, όπως αρχιτεκτονικών έργων ή γλυπτών, τα οποία κατασκευάζονται για να βρίσκονται μόνιμα σε δημόσιους χώρους[28].

Άλλες νόμιμες χρήσεις για τους σκοπούς του άρθρου 17 παράγραφος 7 περιλαμβάνουν τις εγκεκριμένες χρήσεις. Πρόκειται για χρήσεις στις οποίες το πρόσωπο που αναφορτώνει έχει όλα τα σχετικά δικαιώματα στο περιεχόμενο που αναφορτώνεται, είτε επειδή ο ίδιος έχει

[23] Βλ. C□201/13, Deckmyn, σκέψη 14 …. *το γράμμα διατάξεως του δικαίου της Ένωσης που δεν περιέχει ρητή παραπομπή στο δίκαιο των κρατών μελών για τον προσδιορισμό της εννοίας και του περιεχομένου της πρέπει κανονικά να ερμηνεύεται, σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, κατά τρόπο αυτοτελή και ενιαίο, με βάση το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται η διάταξη αυτή και τον σκοπό που επιδιώκει η οικεία κανονιστική ρύθμιση (απόφαση Padawan, C□467/08, EU:C:2010:620, σκέψη 32 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).*

[24] C-476/17 Pelham, σκέψη 70, και C-201/13 Deckmyn, σκέψη 19.

[25] Για παράδειγμα, C-516/17 Spiegel online, σκέψη 52· C-314/12 UPC Telekabel Wien, σκέψη 46.

[26] Για παράδειγμα, στην υπόθεση C-145/10, Eva Painer, σκέψη 133· C-117/13 και Darmstadt, σκέψη 43.

[27] Άρθρο 5 παράγραφος 3 στοιχείο θ) της οδηγίας 2001/29/ΕΚ.

[28] Άρθρο 5 παράγραφος 3 στοιχείο η) της οδηγίας 2001/29/ΕΚ. Η Επιτροπή συνέστησε συγκεκριμένα στα κράτη μέλη να μεταφέρουν την εξαίρεση αυτή, στην ανακοίνωσή της με τίτλο *Προώθηση δίκαιης, αποτελεσματικής και ανταγωνιστικής ευρωπαϊκής οικονομίας βασισμένης στα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας εντός της ψηφιακής ενιαίας αγοράς*, COM(2016)592.

δημιουργήσει το περιεχόμενο που αναφορτώνεται και δεν περιέχει περιεχόμενο τρίτων, είτε επειδή έχει λάβει όλες τις αναγκαίες άδειες από τους δικαιούχους. Η τελευταία περίπτωση καλύπτει, για παράδειγμα, τις αναφορτώσεις από επαγγελματίες χρήστες, όπως οι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς, όταν έχουν εκκαθαρίσει όλα τα απαραίτητα δικαιώματα.

Τέλος, η έννοια των «νόμιμων χρήσεων» περιλαμβάνει επίσης τις χρήσεις περιεχομένου που δεν καλύπτεται από δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας ή συγγενικά δικαιώματα, κυρίως όσον αφορά έργα δημόσιας χρήσης, δηλαδή έργα των οποίων η διάρκεια προστασίας έχει λήξει και, ως εκ τούτου, δεν προστατεύονται πλέον από δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας· και υλικό που δεν πληροί τα κριτήρια προστασίας υπό το πρίσμα της νομολογίας του ΔΕΕ[29].

(ii) <u>Εφαρμογή του άρθρου 17 παράγραφος 4 σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφοι 7 και 9</u>

Το άρθρο 17 παράγραφος 7, σύμφωνα με το οποίο η συνεργασία μεταξύ δικαιούχων και παρόχων υπηρεσιών δεν πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα την πρόληψη της διαθεσιμότητας νόμιμου περιεχομένου, πρέπει να ερμηνεύεται σε συνδυασμό με τις διατάξεις περί βέλτιστης προσπάθειας που ορίζονται στο άρθρο 17 παράγραφος 4, καθώς η συνεργασία λαμβάνει χώρα σε αυτό το πλαίσιο, αναφορικά με περιεχόμενο για το οποίο δεν έχει χορηγηθεί άδεια. Θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η ανάγκη των παρόχων υπηρεσιών και των δικαιούχων να σέβονται τις νόμιμες χρήσεις κατά την αξιολόγηση του κατά πόσον ένας πάροχος υπηρεσιών έχει καταβάλει «κάθε δυνατή προσπάθεια» βάσει του άρθρου 17 παράγραφος 4 στοιχείο β) και του δεύτερου μέρους του στοιχείου γ), ανεξάρτητα από τη συγκεκριμένη λύση ή τεχνολογία που εφαρμόζει η υπηρεσία.

Ο μηχανισμός υποβολής καταγγελιών και επανόρθωσης που προβλέπεται στο άρθρο 17 παράγραφος 9 (βλ. επόμενη ενότητα) εφαρμόζεται επιπλέον των υποχρεώσεων του άρθρου 17 παράγραφος 7. Ως εκ τούτου, δεν θα αρκούσε για τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο και την εφαρμογή του άρθρου 17 παράγραφος 7, η εκ των υστέρων αποκατάσταση του νόμιμου περιεχόμενου βάσει του άρθρου 17 παράγραφος 9, αφού αυτό αφαιρεθεί ή απενεργοποιηθεί.

Η εφαρμογή της υποχρέωσης αποτελέσματος στο άρθρο 17 παράγραφος 7 είναι ιδιαίτερα σημαντική όταν οι πάροχοι υπηρεσιών εφαρμόζουν τεχνολογία αυτόματης αναγνώρισης περιεχομένου σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 4. Στην παρούσα κατάσταση της τεχνολογίας, καμία τεχνολογία δεν μπορεί να αξιολογήσει σύμφωνα με το πρότυπο που απαιτείται από τον νόμο, αν το περιεχόμενο το οποίο επιθυμεί να αναφορτώσει ο χρήστης παραβιάζει δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας ή εμπίπτει στο πλαίσιο νόμιμης χρήσης. Ωστόσο, η τεχνολογία αναγνώρισης περιεχομένου μπορεί να εντοπίσει συγκεκριμένο περιεχόμενο που προστατεύεται από δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας για το οποίο οι δικαιούχοι έχουν παράσχει σχετικές και απαραίτητες πληροφορίες στους παρόχους υπηρεσιών.

Ως εκ τούτου, προκειμένου να διασφαλιστεί η συμμόρφωση με το άρθρο 17 παράγραφος 7 στην πράξη, και να αποφευχθούν οι μη επηρεαζόμενες νόμιμες χρήσεις,

[29] C-469/17 Funke Medien, σκέψεις 18-20.

συμπεριλαμβανομένων των χρήσεων υπό εξαιρέσεις και περιορισμούς, όταν η αναφόρτωση αντιστοιχεί σε συγκεκριμένο αρχείο που παρέχεται από τους δικαιούχους, η αυτοματοποιημένη φραγή, δηλαδή η αποτροπή της αναφόρτωσης με τη χρήση τεχνολογίας, θα πρέπει καταρχήν να περιορίζεται σε καταφανώς παράνομες αναφορτώσεις.

Όπως αναφέρεται αναλυτικότερα στη συνέχεια, άλλες αναφορτώσεις, οι οποίες δεν παραβιάζουν κατάφωρα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, θα πρέπει καταρχήν να επιτρέπονται και μπορεί να υπόκεινται σε εκ των υστέρων έλεγχο από άνθρωπο όταν οι δικαιούχοι αντιτίθενται με την υποβολή ειδοποίησης.

Η προσέγγιση αυτή, σύμφωνα με την οποία οι πάροχοι υπηρεσιών θα πρέπει να προσδιορίζουν κατά την αναφόρτωση αν το περιεχόμενο είναι καταφανώς παράνομο ή όχι, αποτελεί εύλογο πρακτικό πρότυπο για να καθορίζεται αν η αναφόρτωση θα πρέπει να αποκλείεται ή να επιτρέπεται, καθώς και για τη διασφάλιση της τήρησης του άρθρου 17 παράγραφος 7, λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων τεχνολογικών περιορισμών. Ο εντοπισμός καταφανώς παράνομου περιεχομένου και άλλου περιεχομένου με αυτοματοποιημένα μέσα δεν αποτελεί νομική εκτίμηση της νομιμότητας της αναφόρτωσης, συμπεριλαμβανομένου του κατά πόσον καλύπτεται από εξαίρεση. Ως εκ τούτου, τα κριτήρια που ισχύουν για την εφαρμογή αυτής της διάκρισης δεν θα πρέπει να έχουν αντίκτυπο στις βέλτιστες προσπάθειες που πρέπει να καταβάλουν οι πάροχοι υπηρεσιών για την απόκτηση άδειας σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 4 στοιχείο α).

***

Στην πράξη, όταν οι πάροχοι υπηρεσιών εφαρμόζουν εργαλεία αναγνώρισης περιεχομένου, θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις πληροφορίες που παρέχονται από τους δικαιούχους για το συγκεκριμένο περιεχόμενό τους, προκειμένου να προσδιορίζουν αν η συγκεκριμένη αναφόρτωση παραβιάζει κατάφωρα ή όχι δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας[30]. Ταυτόχρονα, οι δικαιούχοι θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις νόμιμες χρήσεις κατά την παροχή των οδηγιών τους στους παρόχους υπηρεσιών. Το περιεχόμενο για το οποίο οι δικαιούχοι δεν έχουν δώσει εντολή αποκλεισμού στον πάροχο επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου δεν θα πρέπει να θεωρείται καταφανώς παράνομο.

Συναφή κριτήρια για τον εντοπισμό καταφανώς παράνομων αναφορτώσεων στην πράξη θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν το μήκος/μέγεθος του προσδιοριζόμενου περιεχομένου που χρησιμοποιείται στην αναφόρτωση, την αναλογία του αντιστοίχου/ταυτοποιημένου περιεχομένου σε σχέση με το σύνολο της αναφόρτωσης (π.χ. αν το αντιστοιχισμένο περιεχόμενο χρησιμοποιείται μεμονωμένα ή σε συνδυασμό με άλλο περιεχόμενο) και το

[30] Η προσέγγιση αυτή λαμβάνει υπόψη τις τρέχουσες πρακτικές της αγοράς όσον αφορά τη συνεργασία μεταξύ δικαιούχων και παρόχων υπηρεσιών. Για παράδειγμα, όταν οι δικαιούχοι παρέχουν στους παρόχους υπηρεσιών δακτυλικό αποτύπωμα ή αρχείο με πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματα για το συγκεκριμένο περιεχόμενο, παρέχουν επίσης στους παρόχους υπηρεσιών οδηγίες σχετικά με το αν και πότε το εν λόγω περιεχόμενο θα πρέπει να αποκλειστεί, εάν αναγνωριστεί στις αναφορτώσεις των χρηστών, με βάση τα διάφορα χαρακτηριστικά της αναφόρτωσης. Από τον διάλογο με τα ενδιαφερόμενα μέρη προέκυψε ότι ήδη σήμερα ορισμένοι δικαιούχοι μπορούν να δώσουν εντολή στους παρόχους υπηρεσιών να εφαρμόζουν κάποια περιθώρια ανοχής ώστε να επιτρέπουν τη διαθεσιμότητα μη εγκεκριμένου περιεχομένου, για παράδειγμα αποσπασμάτων ταινιών μικρής διάρκειας.

επίπεδο τροποποίησης του έργου (π.χ. αν η αναφόρτωση αντιστοιχεί μόνο εν μέρει στο προσδιοριζόμενο περιεχόμενο επειδή έχει τροποποιηθεί από τον χρήστη). Τα κριτήρια αυτά θα μπορούσαν να εφαρμοστούν λαμβανομένου υπόψη του είδους του περιεχομένου, του επιχειρηματικού μοντέλου[31], καθώς και του κινδύνου σημαντικής οικονομικής ζημίας για τους δικαιούχους.

Οι ακριβείς αντιστοιχίσεις ολόκληρων έργων ή σημαντικών τμημάτων έργου θα πρέπει κανονικά να θεωρούνται καταφανώς παράνομες (π.χ. όταν η εγγραφή ενός ολόκληρου τραγουδιού χρησιμοποιείται ως φόντο σε βίντεο που έχει δημιουργηθεί από χρήστη). Το ίδιο θα ίσχυε και στην περίπτωση αναφόρτωσης πρωτότυπου έργου, το οποίο έχει απλώς υποστεί τεχνική αλλοίωση/παραμόρφωση ώστε να αποφεύγεται ο εντοπισμός του (όπως στην περίπτωση της προσθήκης εξωτερικού πλαισίου στην εικόνα ή της περιστροφής της κατά 180°).

Αφετέρου, όταν μέρος μόνο της αναφόρτωσης αντιστοιχεί στις πληροφορίες που παρέχονται από τους δικαιούχους επειδή ο χρήστης έχει τροποποιήσει σημαντικά το έργο με δημιουργικό τρόπο, για παράδειγμα προσθέτοντας στοιχεία σε μια εικόνα για να δημιουργήσει ένα «meme», η αναφόρτωση γενικά δεν θεωρείται καταφανώς παράνομη (το παράδειγμα αυτό μπορεί να καλύπτεται από την εξαίρεση της παρωδίας).

Άλλο ένα παράδειγμα αναφορτώσεων οι οποίες δεν θα πρέπει γενικά να θεωρούνται καταφανώς παράνομες είναι εκείνες που περιλαμβάνουν σύντομα αποσπάσματα τα οποία αντιπροσωπεύουν μικρό ποσοστό του συνόλου του έργου που προσδιορίζεται από τους δικαιούχους (η εν λόγω χρήση μπορεί να καλύπτεται από την εξαίρεση παράθεσης αποσπάσματος). Στην περίπτωση αυτή θα μπορούσε να ανήκει ένα βίντεο που δημιουργείται από χρήστη και περιλαμβάνει απόσπασμα ταινίας μεγάλου μήκους ή απόσπασμα τραγουδιού[32]. Η διάρκεια του αποσπάσματος δεν αποτελεί αφ' εαυτής νομικό κριτήριο για να καθοριστεί αν μια χρήση είναι νόμιμη. Ωστόσο, πρόκειται για σημαντική ένδειξη, σε συνδυασμό με το πλαίσιο της χρήσης, ότι μια συγκεκριμένη αναφόρτωση μπορεί να καλύπτεται από μία από τις εξαιρέσεις που προβλέπονται στο δίκαιο της ΕΕ. Σύμφωνα με τη νομολογία του ΔΕΕ[33], εναπόκειται στα κράτη μέλη να διασφαλίζουν την αποτελεσματικότητα των εξαιρέσεων και να επιτρέπουν την τήρηση του σκοπού τους, προκειμένου να διασφαλίζεται η δίκαιη ισορροπία δικαιωμάτων και συμφερόντων μεταξύ των διαφόρων κατηγοριών δικαιούχων και χρηστών προστατευόμενων αντικειμένων. Επομένως, η ερμηνεία του άρθρου 17 πρέπει να καθιστά δυνατή τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των εξαιρέσεων και την τήρηση του σκοπού τους, δεδομένου ότι η απαίτηση αυτή έχει ιδιαίτερη σημασία όταν οι εξαιρέσεις αυτές αποσκοπούν στη διασφάλιση του σεβασμού των θεμελιωδών ελευθεριών.

[31] Για παράδειγμα, ένας πολύ μεγάλος αριθμός πολύ σύντομων αποσπασμάτων που αναφορτώνονται σε μια υπηρεσία θα μπορούσε να προκαλέσει σημαντική ζημία στους δικαιούχους όταν εξετάζονται από κοινού σε συγκεντρωτική μορφή. Υπάρχουν υπηρεσίες που έχουν διαρθρώσει το επιχειρηματικό τους μοντέλο σε ευρείας κλίμακας χρήση σύντομου περιεχομένου, για παράδειγμα αποσπάσματα μουσικής πολύ μικρής διάρκειας.

[32] Π.χ. ένα βίντεο που δημιουργείται από χρήστη με τίτλο «Οι 10 καλύτερες κινηματογραφικές στιγμές της χρονιάς».

[33] C-516/17 - Spiegel Online

Μπορεί να υπάρχουν και πιο περίπλοκες περιπτώσεις στις οποίες ενδέχεται να πρέπει να ληφθούν υπόψη πρόσθετα κριτήρια ή συνδυασμός κριτηρίων (εκτός από το μήκος του αποσπάσματος που χρησιμοποιείται και του κατά πόσον χρησιμοποιείται με μετασχηματιστικό τρόπο), ανάλογα με το περιεχόμενο και την περίσταση. Η συνεργασία μεταξύ των παρόχων υπηρεσιών και των δικαιούχων και η ανατροφοδότηση από τους χρήστες θα είναι καίριας σημασίας για τη σταδιακή βελτίωση της εφαρμογής του μηχανισμού αυτού.

Ειδικότερα, οι πάροχοι υπηρεσιών θα πρέπει να επιδεικνύουν ιδιαίτερη προσοχή και επιμέλεια κατά την εφαρμογή των υποχρεώσεών τους να καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια πριν από την αναφόρτωση περιεχομένου, το οποίο θα μπορούσε να προκαλέσει σημαντική οικονομική ζημία στους δικαιούχους (βλ. ενότητα V.2 ανωτέρω). Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει, όταν είναι αναλογικό και εφικτό, γρήγορο εκ των προτέρων ανθρώπινο έλεγχο των αναφορτώσεων που περιέχουν το εν λόγω δεσμευμένο περιεχόμενο που εντοπίζεται από εργαλείο αυτόματης αναγνώρισης περιεχομένου, από τους παρόχους επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου. Αυτό ισχύει για περιεχόμενο που είναι ιδιαίτερα ευαίσθητο στον χρόνο (π.χ. πρώτες παρουσιάσεις μουσικής ή ταινιών πριν από την επίσημη κυκλοφορία τους ή στιγμιότυπα πρόσφατων μεταδόσεων αθλητικών γεγονότων)[34].

Προκειμένου να διασφαλιστεί η σωστή ισορροπία μεταξύ των διαφόρων θεμελιωδών δικαιωμάτων που διακυβεύονται, δηλαδή της ελευθερίας της έκφρασης των χρηστών, του δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας των δικαιούχων και του δικαιώματος των παρόχων να ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα, αυτή η αυξημένη μέριμνα για δεσμευμένο περιεχόμενο θα πρέπει να περιορίζεται σε περιπτώσεις υψηλού κινδύνου σημαντικής οικονομικής ζημίας, οι οποίες θα πρέπει να αιτιολογούνται δεόντως από τους δικαιούχους. Ο μηχανισμός αυτός δεν θα πρέπει να οδηγεί σε δυσανάλογη επιβάρυνση για τους παρόχους υπηρεσιών ούτε σε γενική υποχρέωση παρακολούθησης. Μολονότι η έννοια της γενικής παρακολούθησης δεν ορίζεται στο άρθρο 17 παράγραφος 8, διατυπώνεται με τον ίδιο τρόπο όπως στο άρθρο 15 της οδηγίας 2000/31. Ωστόσο, κατά την εφαρμογή του άρθρου 17 παράγραφος 8 πρώτο εδάφιο, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη το πλαίσιο, η μορφή και ο στόχος του άρθρου 17 και ο ειδικός ρόλος των παρόχων επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου βάσει της παρούσας διάταξης.

Δεν θα πρέπει να υπάρχει ανάγκη για εκ των προτέρων ανθρώπινο έλεγχο του περιεχομένου το οποίο δεν είναι πλέον ευαίσθητο στον χρόνο[35]. Οι πάροχοι υπηρεσιών που αποφασίζουν να συμπεριλάβουν τον γρήγορο εκ των προτέρων ανθρώπινο έλεγχο στο πλαίσιο του μηχανισμού συμμόρφωσής τους θα πρέπει να περιλαμβάνουν μηχανισμούς για τον μετριασμό των κινδύνων κατάχρησης.

Ως αποτέλεσμα του εκ των προτέρων ανθρώπινου ελέγχου, ο πάροχος υπηρεσιών μπορεί να αποκλείσει την αναφόρτωση ή να την καταστήσει διαθέσιμη. Οι δικαιούχοι και οι χρήστες θα πρέπει να ενημερώνονται για το αποτέλεσμα του ελέγχου. Εάν το περιεχόμενο αποκλειστεί, οι χρήστες θα πρέπει να είναι σε θέση να αντικρούσουν τον αποκλεισμό βάσει του μηχανισμού επανόρθωσης.

[34] Υπάρχουν και άλλα είδη περιεχομένου που μπορεί επίσης να είναι ευαίσθητα στον χρόνο.

[35] Για παράδειγμα, στην περίπτωση ποδοσφαιρικού αγώνα, η ευαισθησία μπορεί να είναι θέμα ημερών.

***

Όταν εντοπίζονται και αποκλείονται καταφανώς παράνομες αναφορτώσεις, δηλαδή δεν αναφορτώνονται, οι χρήστες θα πρέπει να ενημερώνονται σχετικά χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και θα πρέπει να είναι σε θέση να αντικρούσουν τον αποκλεισμό, αιτιολογώντας το αίτημά τους, στο πλαίσιο του μηχανισμού επανόρθωσης που προβλέπεται στο άρθρο 17 παράγραφος 9 (βλ. κατωτέρω).

Περιεχόμενο που δεν είναι καταφανώς παράνομο θα πρέπει να αναρτάται στο διαδίκτυο κατά την αναφόρτωση, με εξαίρεση το περιεχόμενο που δεσμεύεται από τους δικαιούχους (όταν υπόκειται σε γρήγορο εκ των προτέρων έλεγχο από άνθρωπο). Οι πάροχοι υπηρεσιών θα πρέπει να ενημερώνουν τους δικαιούχους χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση ότι το περιεχόμενο έχει αναρτηθεί στο διαδίκτυο. Εάν οι δικαιούχοι προβάλουν αντίρρηση, οι πάροχοι υπηρεσιών θα πρέπει να διενεργήσουν ταχύ εκ των υστέρων ανθρώπινο έλεγχο προκειμένου να αποφασίσουν γρήγορα αν το περιεχόμενο θα πρέπει να παραμείνει στο διαδίκτυο ή να αφαιρεθεί. Οι δικαιούχοι θα πρέπει να προβάλλουν αντιρρήσεις με την υποβολή ειδοποίησης. Οι πληροφορίες που παρέχονται εκ των προτέρων από τους δικαιούχους θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την αξιολόγηση του κατά πόσον η ειδοποίηση είναι επαρκώς τεκμηριωμένη.

Ο εκ των υστέρων ανθρώπινος έλεγχος θα πρέπει να επιτρέπει στον πάροχο επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου να λαμβάνει απόφαση με βάση τα επιχειρήματα που παρέχονται τόσο από τους δικαιούχους όσο και από τους χρήστες. Το περιεχόμενο θα πρέπει να παραμείνει στο διαδίκτυο κατά τη διάρκεια του ελέγχου.

Εάν, ως αποτέλεσμα του εκ των υστέρων ανθρώπινου ελέγχου, με βάση τα επιχειρήματα που προβάλλουν οι δικαιούχοι και οι χρήστες, ο πάροχος επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου αποφασίσει τελικά να απενεργοποιήσει ή να αφαιρέσει το περιεχόμενο που έχει αναφορτωθεί, θα πρέπει να ενημερώσει τον χρήστη και τους σχετικούς δικαιούχους το συντομότερο δυνατόν σχετικά με το αποτέλεσμα του ελέγχου. Ο χρήστης θα πρέπει να μπορεί να προσφεύγει στον μηχανισμό εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών που προβλέπεται στο άρθρο 17 παράγραφος 9.

Εάν το περιεχόμενο παραμείνει στο διαδίκτυο, οι δικαιούχοι μπορούν να στείλουν αργότερα και δεύτερη ειδοποίηση, αν προκύψουν νέα στοιχεία ή περιστάσεις που δικαιολογούν νέα αξιολόγηση.

Οι πάροχοι επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου θα πρέπει να θεωρείται ότι έχουν συμμορφωθεί, έως ότου αποδειχθεί το αντίθετο, με την υποχρέωσή τους να καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια βάσει του άρθρου 17 παράγραφος 4 στοιχεία β) και γ) υπό το πρίσμα του άρθρου 17 παράγραφος 7, εάν έχουν ενεργήσει με επιμέλεια όσον αφορά περιεχόμενο που δεν είναι καταφανώς παράνομο σύμφωνα με την προσέγγιση που περιγράφεται στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές πληροφορίες από τους δικαιούχους. Αντιθέτως, θα πρέπει να θεωρείται ότι δεν έχουν συμμορφωθεί, έως ότου αποδειχθεί το αντίθετο, με τις υποχρεώσεις τους να καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια υπό το πρίσμα του άρθρου 17 παράγραφος 7 και θα θεωρούνται υπεύθυνοι για παραβίαση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας αν έχουν διαθέσει αναφορτωμένο περιεχόμενο αγνοώντας τις πληροφορίες που παρέχονται από τους δικαιούχους, συμπεριλαμβανομένων —όσον αφορά περιεχόμενο που δεν είναι καταφανώς

παράνομο— των πληροφοριών σχετικά με δεσμευμένο περιεχόμενο όπως αναφέρεται στην ενότητα V ανωτέρω.

Οι τακτικές εκθέσεις σχετικά με το περιεχόμενο που αποκλείεται ως αποτέλεσμα της εφαρμογής αυτοματοποιημένων εργαλείων για την ικανοποίηση των αιτημάτων των δικαιούχων[36] επιτρέπουν στα κράτη μέλη να παρακολουθούν αν έχει εφαρμοστεί ορθά το άρθρο 17, και ειδικότερα το άρθρο 17 παράγραφοι 8 και 9. Με αυτό τον τρόπο, οι εκπρόσωποι των χρηστών θα έχουν κυρίως τη δυνατότητα να παρακολουθούν και να αντικρούουν την εφαρμογή των παραμέτρων που καθορίζονται από τους παρόχους υπηρεσιών σε συνεργασία με τους δικαιούχους για τον εντοπισμό συστηματικών καταχρήσεων. Αυτό θα μπορούσε να βασίζεται, για παράδειγμα, στον αριθμό και το είδος του αποκλεισμένου περιεχομένου και των καταγγελιών που υποβάλλονται από τους χρήστες.

Ο μηχανισμός που περιγράφεται στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές δεν θα πρέπει να εμποδίζει την πιθανή χρήση τεχνολογίας για την αναφορά και την αμοιβή της χρήσης εγκεκριμένου περιεχομένου υπό συμβατικούς όρους που συμφωνούνται από τους δικαιούχους και τους παρόχους υπηρεσιών.

(iii) Μηχανισμός υποβολής καταγγελιών και επανόρθωσης βάσει του άρθρου 17 παράγραφος 9

Το άρθρο 17 παράγραφος 9 απαιτεί από τα κράτη μέλη να παρέχουν μηχανισμό υποβολής καταγγελιών και επανόρθωσης, τον οποίο οι πάροχοι υπηρεσιών πρέπει να θέτουν στη διάθεση των χρηστών σε περίπτωση διαφοράς σχετικά με τον αποκλεισμό ή την αφαίρεση του περιεχομένου τους. Στο πλαίσιο του μηχανισμού αυτού, οι αποφάσεις για την απενεργοποίηση της πρόσβασης σε αναφορτωμένο περιεχόμενο ή για την αφαίρεσή του, θα πρέπει να υπόκεινται σε έλεγχο από άνθρωπο, ώστε να καθοριστεί αν η χρήση είναι νόμιμη ή όχι και αν θα πρέπει να αποκατασταθεί ή όχι. Τα κράτη μέλη είναι επίσης υποχρεωμένα να διασφαλίζουν ότι καθίστανται διαθέσιμοι μηχανισμοί εξωδικαστικής επίλυσης αυτών των διαφορών.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν κανόνες σχετικά με τον μηχανισμό υποβολής καταγγελιών και επανόρθωσης. Οι χρήστες πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να προσβάλουν τις αποφάσεις των παρόχων υπηρεσιών όσον αφορά τον αποκλεισμό ή την αφαίρεση των αναφορτώσεών τους. Αυτό μπορεί να ισχύει για το καταφανώς παράνομο περιεχόμενο που αποκλείεται ως αποτέλεσμα της εφαρμογής του άρθρου 17 παράγραφος 4 στοιχείο β) σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 7, καθώς και για το περιεχόμενο που αφαιρείται εκ των υστέρων κατόπιν επαρκώς τεκμηριωμένης ειδοποίησης που υποβάλλεται από τους δικαιούχους σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 4 στοιχείο γ). Το περιεχόμενο θα πρέπει να παραμένει εκτός διαδικτύου κατά τη διάρκεια του ανθρώπινου ελέγχου που διενεργείται στο πλαίσιο του μηχανισμού επανόρθωσης, με εξαίρεση την ειδική περίπτωση που

[36] Σύμφωνα με την προσέγγιση που πρότεινε η Επιτροπή στην πρότασή της για κανονισμό σχετικά με την πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες.

αναφέρεται ανωτέρω για περιεχόμενο που δεν παραβιάζει κατάφωρα το άρθρο 17 παράγραφος 7.

Σύμφωνα με την απαίτηση του άρθρου 17 παράγραφος 9 ότι οι καταγγελίες των χρηστών θα πρέπει να διεκπεραιώνονται χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, τα κράτη μέλη θα πρέπει να προβλέπουν ότι, κατά κανόνα, οι πάροχοι επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου και οι δικαιούχοι πρέπει να αποκρίνονται στις καταγγελίες των χρηστών εντός ευλόγως σύντομου χρονικού διαστήματος ώστε να διασφαλίζεται η ταχύτητα του μηχανισμού. Μολονότι στο άρθρο 17 παράγραφος 9 δεν προβλέπονται συγκεκριμένες προθεσμίες για την επεξεργασία των καταγγελιών των χρηστών, οι καταγγελίες θα πρέπει να διεκπεραιώνονται με ταχύτητα, ώστε να μη θίγεται το θεμελιώδες δικαίωμα της ελευθερίας της έκφρασης. Στην πράξη, ενδέχεται να απαιτούνται διαφορετικές προθεσμίες, ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες και την πολυπλοκότητα κάθε περίπτωσης. Εάν οι δικαιούχοι δεν ανταποκριθούν εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, οι πάροχοι επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου θα πρέπει να λαμβάνουν απόφαση χωρίς τη συμβολή των δικαιούχων σχετικά με το αν το περιεχόμενο που έχει αποκλειστεί ή αποσυρθεί θα πρέπει να διατεθεί ή να αποκατασταθεί στο διαδίκτυο.

Η οδηγία απαιτεί από τα κράτη μέλη να προβλέπουν ότι στο πλαίσιο της διαδικασίας υποβολής καταγγελιών και επανόρθωσης [σε αντίθεση με το άρθρο 17 παράγραφος 4 στοιχείο β) ή γ)], οι δικαιούχοι πρέπει να αιτιολογούν δεόντως τα αιτήματά τους για την απενεργοποίηση ή αφαίρεση έργων. Αυτό σημαίνει ότι δεν θα αρκεί για τους δικαιούχους να υποβάλουν εκ νέου τις ίδιες πληροφορίες με αυτές που έχουν υποβάλει δυνάμει του άρθρου 17 παράγραφος 4 στοιχείο β) ή γ). Θα πρέπει να αιτιολογούν τον παράνομο χαρακτήρα του συγκεκριμένης αναφόρτωσης, διαφορετικά, εάν δεν απαιτείται περαιτέρω τεκμηρίωση, ο μηχανισμός υποβολής καταγγελιών και επανόρθωσης θα ήταν άνευ πρακτικής αποτελεσματικότητας.

Προκειμένου ο μηχανισμός επανόρθωσης να παραμείνει αποτελεσματικός και ταχύς, θα πρέπει να είναι εύχρηστος και δωρεάν για τους χρήστες. Τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να συστήσουν στους παρόχους επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου να παρέχουν εύκολα επιγραμμικά έντυπα, τα οποία οι χρήστες να μπορούν να συμπληρώσουν και να υποβάλουν στο πλαίσιο του συστήματος επανόρθωσης. Οι πάροχοι επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου, τουλάχιστον οι σημαντικότεροι, μπορούν επίσης να επιτρέπουν την επικοινωνία μεταξύ χρηστών και δικαιούχων στο πλαίσιο του οικείου συστήματος επανόρθωσης, και να μην απαιτούν τη χρήση εξωτερικών πόρων (όπως μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου). Με αυτόν τον τρόπο, ο μηχανισμός θα εξακολουθήσει να είναι ταχύτερος. Κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που μπορεί να πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο του μηχανισμού επανόρθωσης θα πρέπει να πραγματοποιείται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679.

Εάν η τελική απόφαση των παρόχων υπηρεσιών σχετικά με περιεχόμενο που έχει αποκλειστεί είναι να διατηρηθεί το περιεχόμενο μη διαθέσιμο, οι χρήστες πρέπει να είναι σε θέση να προσβάλουν αυτή την απόφαση μέσω του αμερόληπτου μηχανισμού εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών, τον οποίο τα κράτη μέλη πρέπει να διαθέτουν. Ο μηχανισμός εξωδικαστικής επίλυση διαφορών μπορεί να είναι κάποιος που ήδη υπάρχει, αλλά με σχετική εμπειρογνωσία για τον χειρισμό διαφορών που αφορούν δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας. Θα πρέπει επίσης να είναι εύχρηστος και χωρίς κόστος για τους χρήστες.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εφαρμόσουν στο δίκαιό τους την υποχρέωση των παρόχων επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου να ενημερώνουν τους χρήστες τους για τους όρους και τις προϋποθέσεις βάσει των οποίων οι χρήστες μπορούν να χρησιμοποιούν έργα και άλλα αντικείμενα προστασίας δυνάμει εξαιρέσεων ή περιορισμών στα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και τα συγγενικά δικαιώματα που προβλέπονται στην ενωσιακή νομοθεσία.

Τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να διατυπώσουν συστάσεις σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο οι πάροχοι υπηρεσιών μπορούν να αυξήσουν την ευαισθητοποίηση των χρηστών σχετικά με το τι μπορεί να συνιστά νόμιμη χρήση, όπως απαιτείται από το άρθρο 17 παράγραφος 9. Για παράδειγμα, οι πάροχοι υπηρεσιών θα μπορούσαν να παρέχουν προσβάσιμες και συνοπτικές πληροφορίες σχετικά με τις εξαιρέσεις για τους χρήστες, οι οποίες θα περιλαμβάνουν τουλάχιστον πληροφορίες σχετικά με τις υποχρεωτικές εξαιρέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 17. Εκτός από την παροχή αυτών των πληροφοριών στους γενικούς όρους και τις προϋποθέσεις των παρόχων υπηρεσιών, αυτές οι πληροφορίες θα μπορούσαν να παρέχονται στο πλαίσιο του μηχανισμού επανόρθωσης, για να ευαισθητοποιηθούν οι χρήστες σχετικά με πιθανές εξαιρέσεις ή περιορισμούς που μπορεί να ισχύουν.

VII. ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΤΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ ΕΠΙΓΡΑΜΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ — ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ (ΑΡΘΡΟ 17 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 8)

Το άρθρο 17 παράγραφος 8 απαιτεί από τους παρόχους επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου να παρέχουν στους δικαιούχους, κατόπιν αιτήματός τους, επαρκείς πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα που λαμβάνονται στο πλαίσιο της συνεργασίας με τους δικαιούχους. Στις πληροφορίες αυτές περιλαμβάνονται:

α) επαρκείς πληροφορίες σχετικά με τη λειτουργία εργαλείων που εφαρμόζουν για να διασφαλίσουν την αποφυγή της διαθεσιμότητας μη εγκεκριμένου περιεχομένου σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 4 και·

β) πληροφορίες, όταν συνάπτονται συμφωνίες χορήγησης άδειας μεταξύ παρόχων υπηρεσιών και δικαιούχων, σχετικά με τη χρήση του περιεχομένου τους που καλύπτεται από τις συμφωνίες.

Κατά την εφαρμογή της διάταξης αυτής, τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να παρέχουν στους παρόχους υπηρεσιών ενδείξεις σχετικά με το είδος των πληροφοριών που πρέπει να παρέχουν, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη τήρησης του άρθρου 17 παράγραφος 7, παράγραφος 8 πρώτο εδάφιο και παράγραφος 9.

Οι πληροφορίες που παρέχονται θα πρέπει να είναι επαρκώς εξειδικευμένες ώστε να παρέχουν διαφάνεια στους δικαιούχους όσον αφορά τη λειτουργία των εργαλείων που αποσκοπούν στην αποφυγή μη εγκεκριμένου περιεχομένου βάσει της παραγράφου 4, ενώ παράλληλα θα πρέπει να ικανοποιείται η ανάγκη διασφάλισης ότι δεν υπάρχει γενική υποχρέωση παρακολούθησης. Οι πληροφορίες αυτές θα μπορούσαν, για παράδειγμα, να περιλαμβάνουν περιγραφή του είδους των τεχνολογιών (εάν υπάρχουν) ή άλλων μέσων που

χρησιμοποιούν οι πάροχοι υπηρεσιών, πληροφορίες σχετικά με τρίτους παρόχους τεχνολογίας των οποίων τις υπηρεσίες μπορεί να χρησιμοποιούν, το μέσο επίπεδο αποτελεσματικότητας των εργαλείων αυτών, αλλαγές στα εργαλεία ή τις υπηρεσίες που χρησιμοποιούνται (όπως πιθανές επικαιροποιήσεις ή αλλαγές στη χρήση υπηρεσιών τρίτων). Οι πάροχοι υπηρεσιών δεν θα πρέπει να υποχρεούνται να παρέχουν συγκεκριμένες πληροφορίες που αντιβαίνουν στο επιχειρηματικό τους απόρρητο, όπως λεπτομερή χαρακτηριστικά του λογισμικού που χρησιμοποιείται, το οποίο μπορεί να είναι ιδιόκτητο.

Όταν χορηγούνται άδειες, οι πάροχοι επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου είναι υποχρεωμένοι να παρέχουν, κατόπιν αιτήματος των δικαιούχων, επαρκείς πληροφορίες σχετικά με τη χρήση του περιεχομένου που καλύπτεται από τις συμφωνίες που συνάπτονται. Κατά την εφαρμογή της υποχρέωσης αυτής, τα κράτη μέλη θα πρέπει να απαιτούν από τους παρόχους υπηρεσιών να παρέχουν επαρκώς εξειδικευμένες πληροφορίες για την επίτευξη του στόχου της διαφάνειας έναντι των δικαιούχων, όπως αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 68. Οι πληροφορίες αυτές θα πρέπει να περιλαμβάνουν δεδομένα σχετικά με την εκμετάλλευση των έργων των δικαιούχων και τα έσοδα των παρόχων υπηρεσιών. Ταυτόχρονα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν υπόψη ότι, σύμφωνα με την ίδια αιτιολογική σκέψη, οι πάροχοι υπηρεσιών δεν υποχρεούνται να παρέχουν λεπτομερείς και εξατομικευμένες πληροφορίες για κάθε έργο. Ωστόσο, οι πάροχοι υπηρεσιών και οι δικαιούχοι είναι ελεύθεροι να συμφωνήσουν επί πιο συγκεκριμένων και λεπτομερών όρων για την παροχή πληροφοριών στις συμβατικές διαπραγματεύσεις τους. Η τακτική και ακριβής υποβολή εκθέσεων σχετικά με τη χρήση των έργων και αντικειμένων προστασίας που καλύπτονται από συμφωνία χορήγησης άδειας είναι σημαντική για τη διασφάλιση της δίκαιης αμοιβής των δικαιούχων.

Προκειμένου να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα της υποβολής εκθέσεων και να διευκολυνθεί η επεξεργασία των πληροφοριών που υποβάλλονται, τα κράτη μέλη μπορούν να ενθαρρύνουν τους παρόχους υπηρεσιών να ακολουθούν ορισμένες βέλτιστες πρακτικές και βιομηχανικά πρότυπα σχετικά με τους μορφότυπους υποβολής εκθέσεων, ακόμη και αν δεν επιβάλλονται από την οδηγία.

Τέλος, θα πρέπει να σημειωθεί ότι υπάρχουν ορισμένες ειδικότερες απαιτήσεις σχετικά με την υποβολή εκθέσεων βάσει του άρθρου 17 της οδηγίας 2014/26/ΕΕ. Οι απαιτήσεις αυτές ισχύουν για τους παρόχους επιγραμμικών υπηρεσιών ανταλλαγής περιεχομένου σε σχέση με τους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης.